

SkogsÄgaren

Skogsvårdsföreningen Österbottens medlemstidning 2/2020 • 8.5.2020

Skog är hälsa

Det finns vetenskaplig grund för att skogen är en plats för bättre hälsa och välbefinnande.

22

—
NU HÅLLER
VI IGÅNG
VERKSAMHETEN
I SKOGEN!
—

s. 9

Förtroendevalda berättar

s. 10

Skogsplanterings grunder

s. 18

SVF-personal i bilder

BÄSTA SKOGSÄGARE

Det går liksom inte att komma runt det läge som vi befinner oss i nu. Corona-epidemin härjar runt hela världen och Finland befinner sig mitt i tragedin. Sjukdomsutbrott är ju sådant som man sett i TV, men som inte har berört oss tidigare. Inte så här, utan som en världsnöyhet i rapporteringen. Hur detta skall hanteras finns det många åsikter om. Vad som lyckas bäst får framtiden utvisa. Jag vill tro att den finländska modellen skonar flest människor, men samhället i stort mår nog inte bra då många viktiga funktioner begränsas.

Verksamheten i skogen har inte ännu påverkats så mycket. En nedgång kan märkas, men det kan också ha orsak i tidigare säsongers livliga avverkningstakt. Troligen kommer åtgången på cellulosa att vara god. Råmaterial till skyddsutrustning och förpackningsmaterial behövs nu och i stor mängd. För sågverkets del kan problem uppstå om byggnadsverksamheten stannar av. Vi får bara hoppas att detta krisläge inte råder så länge.

För den verksamme skogsägaren har läget varit ypperligt under egentligen hela vintern och våren. Röjning har kunnat utföras nästan hela säsongen

Mycket tid har friställts för skogs- och röjningsjobb. Jag kan bara konstatera att min skog fått mera omvårdnad på grund av denna ohyggliga sjukdom. Något gott har det fört med sig. Framför allt har konditionen höjts.

Samfällt skogsägande är något vi diskuterat i Skogsvårdsföreningen, till och från, under flera års tid men inte riktigt fått till handling. För den lilla skogsägaren, dödsboet eller skogsägaren som inte har tid eller förmåga att sköta sin skog är detta en

då snötäcket varit nästan obefintligt. Jag kan bara ta mig själv som exempel då nästan alla fritidsaktiviteter och möten raderats ur kalendern. Mycket tid har friställts för skogs- och röjningsjobb. Jag kan bara konstatera att min skog fått mera omvårdnad på grund av denna ohyggliga sjukdom. Något gott har det fört med sig. Framför allt har konditionen höjts.

modell som skall tas i beaktande. Flera skogsägare sammanslår sina skogsinnehav till en samfäll skogsbruksenhet som driver ekonomiskogsbruket. Enligt andel i samfälligheten fördelas både intäkter och kostnader. Skogsodlings- och skogsvårdskostnader utjämnas över tid och troligen kommer det också att generera en årlig avkastning. Våra skogs-fackmän informerar gärna mera.

Våren visar sin bästa sida för tillfället och inbjuder till att vistas i naturen. Ta hand om varandra, ta hand om skogen. Den skog som så många finländare söker sin tillflykt till nu i dessa tider. Vare sig det gäller arbete eller fritid.

.....
KENNETH PÄHLS
STYRELSENS
ORDFÖRANDE

Skogsvårdsföreningen Österbotten

Privatskogar:	490 700 ha
Skogsmark	569 000 ha
Tvinmark	14 900 ha
Impediment el. mots.	16 700 ha
Skogsfast. medelareal	23 ha
Totalvolym:	68 milj. m ³
I medeltal på skogsmark:	121,9 m ³ /ha
Medeltillväxt:	3,54 milj.m ³ /år
Avverkningsvolym:	1,5 milj.m ³ /år
Försäljningsvolym:	1,3 milj.m ³

Skogsvårdsföreningen är skogsägarnas egna förening i Österbotten. Hos oss behandlas alla skogsägare jämlikt. Du som medlem kan alltid be om råd i anknytning till din skog, det må sedan gälla virkeshandel, skogsvård, skogsbeskattning, fastighetsförmedling eller naturskydd. Vi arbetar nära dig och sysselsätter lokalt, våra skogs-fackmän, skogsarbetare och lokala entreprenörer känner väl till ditt område.

BESTÄLLNINGSGJÖBB

www.skogsvardsforeningen.fi

Skogsägarna

Skogsägarna
ÖSTERBOTTEN

MEDLEMSTIDNING
2/20

UTGIVARE:
Skogsvårdsföreningen
Österbotten

REDAKTIONSRÅD:
Dan Kullman, Jan Slotte,
Anders Hjortman, John
Berg, Charlotta Frantz och
Lisbeth Bäck

OMBRYTNING:
Maria Lillås,
Kustmedia Ab

UPPLAGA: 9800 ex.

TRYCKERI:
I-print, Seinäjoki 2020

PÅRMBILD:
Charlotta Frantz

DISTRIBUTION:
Till medlemmarna i
Skogsvårdsföreningen
Österbotten

Nytt system

ska minska antalet elavbrott förorsakade av storm

TEXT: ANNA SAND/KUSTMEDIA AB

FOTON: KUSTMEDIA/ANNA SAND

Vasa Elnät, som är en del av Vasa Elektriska, planerar, bygger och underhåller elöverföringsnät inom koncernens verksamhetsområde. Elnätet har i distributionsområdet en längd på cirka 7 350 kilometer och förutom att utveckla nätet jobbar bolaget aktivt med att allt snabbare kunna lösa felsituationer – en väsentlig del av servicen.

Syfte: Färre elavbrott

– Ett sätt att minska effekterna av stormvindar och åska är att gräva ner elkablar i marken. Det framskrider snabbt inom Vasa Elnäts område och har haft stor effekt på distributionssäkerheten: under fem år har avbrottens längd halverats, berättar Göran Heino, underhållschef på Vasa Elnät.

Det riksomfattande målet är att avbrotten inte ska överstiga sex timmar på detaljplaneområde och 36 timmar på annat håll från år 2028 och framåt. Längs de linjer där man i området nu inte planerar elkablar, vidtas andra åtgärder för att minska stormarnas effekter och elavbrotten. I det här arbetet utgör skogsvårdsföreningen en ny partner.

Riskträd i fokus

– Normalt är linjegatorna, som underhålls med sex års intervaller, tio meter breda – fem meter på varje sida om elledningarna. Nu ska vi vidta förebyggande åtgärder på ett bredare område än så – upp till 15 meter från linjegatans kant, berättar Heino.

Det handlar dock inte om någon stor inverkan på skogen – syftet är i första hand att ta bort så kallade riskträd.

– Det handlar främst om torra granar och björkar, förtydligar fältchef Anders Hjortman. Handlar det om plantskog röjer vi för att ett mer stormfast bestånd ska kunna utvecklas. Målsättningen är att alla parter ska bli nöjda – både markägaren och elnätets ägare, tillägger han.

Syftet är alltså att göra minsta möjliga ingrepp i själva huvudbeståndet.

Hundra kilometer per år

Projektet tog sin början i höstas när man gjorde ett studiebesök i Joensuu i östra Finland, där samma system tillämpats med goda resultat. Nu har planeringen för den första linjen som ska åtgärdats här på området inletts.

– Metoden är inte ny för Finlands del, men nog på vårt område, konstaterar Heino.

Vasa Elnät och Österbottens Skogsvårdsförening är sedan tidigare samarbetspartners, men från och med i vår har samarbetet utökats med ett nytt avtal. Det handlar om skötsel av kantskog intill linjegator som är speciellt stormutsatta, där man nu ska vidta åtgärder även ytterom de normala linjegatorna.

Vasa Elnät har en plan för var åtgärder ska vidtas och den sträcker sig fram till 2028. Målsättningen är att skötseln av kantskogen längs linjegatorna ska utföras på cirka 100 kilometer de tre närmaste åren och först i tur står linjen på Bredskär i Molpe, en linje som ofta är utsatt för stormvindar. Enligt planen är Bergö sedan på tur.

I samråd med markägarna

– Ett första informationsbrev har gått ut till de drygt 70 markägarna, men ytterligare ett ska sändas ut efter att åtgärderna planerats i detalj. Allt bygger på markägarens samtycke, och målsättningen är förstas att vi ska få alla med oss, poängterar Hjortman.

Själva arbetet kommer förmodligen inte att påbörjas före i juni, och kommer att ske både manuellt och maskinellt, beroende på skogens ålder och typ. Än så länge har ingen negativ respons kommit till föreningens kännedom.

– Markägaren får själv ta ställning till vad som ska ske med virket. Han kanske vill ha det som ved, eller så kan han välja att sälja det antingen via föreningen eller andra kanaler.

Naturlig samarbetspartner

Själva arbetet bekostas av Vasa Elnät, som anlitar skogsvårdsföreningen för projektet.

Anders Hjortman, fältchef på Skogsvårdsföreningen Österbotten, poängterar att målsättningen är att inte göra större ingrepp i huvudbeståndet längs linjegatorna. Fokus ligger på så kallade riskträd och att skapa ett stormbeständigt bestånd.

Längs ellinjer där man inte planerar jordkablar, ska nu andra åtgärder vidtas för att minska stormarnas effekter och elavbrotten. I det här arbetet utgör skogsvårdsföreningen en ny partner för Vasa Elnät.

– Föreningen är en naturlig samarbetspartner för oss – de har konkret kontakt med skogsägarna och det register och system som behövs för att kunna utföra planeringen, konstaterar Heino.

För skötseln av området på själva linjegatorna ansvarar Vasa Elnäts egna anställda, medan man också

sedan tidigare använder sig av skogsvårdsföreningens tjänster när helt nya linjer ska avverkas. Rent administrativt innebär det nya projektet mer arbete för föreningen, men man har beräknat att det praktiska arbetet ska kunna genomföras med nuvarande styrka av underleverantörer och entreprenörer.

GOD EFTERFRÅGAN på gallringsvirke

– Coronasituationens komplexa inverkan på skogsbranschen

 TEXT: KALLE KARTTUNEN
FORSKNINGSCHEF PÅ MTK

Det finns goda förutsättningar för göra virkesaffärer och utföra skogsvårdsarbeten. Coronasituationens komplexa inverkan på skogsbranschen bidrar dock med att öka osäkerheten. Både virkeshandelsmängderna och priserna har varit på stigande. En del av skogsindustriprodukterna på den globala marknaden gynnas av coronasituationen, andra ej. Virkesmarknaden påverkas med en fördröjning.

Skogen är inte stängd

Tyndpunkten i virkesuppköpen har svängt kraftigt mot sommar- och menförestämplingar. Efter en blygsam inledning på virkeshandelsåret har lagren minskat och därför har inköpen nu ökat märkbart. Intressant är att virkeshandelstakten de senaste veckorna varit mycket livlig. Också priserna i Finland har varit på stigande, dock lite mera för massaved och mindre för timmer. En viril virkeshandel medför en bra möjlighet för skogsägare i denna ekonomiska situation. Dessutom finns det Kembra medel att tillgå för skogsvårdsarbeten. Så förutsättningar finns för ett fortsatt aktivt skogsbruk. Skogen är inte stängd!

Coronaviruset inverkar måttligt på exportmarknaden

Fastän coronavirusets allmänna inver-

kan på marknaden är mera negativa än man först kunde förutspå så klarar sig skogsbranschen, enligt Pellervo ekonomiska forskningsinstitut, bättre än andra branscher. I PTT:s prognos nämns dock att variationen mellan bolag och produktgrupper är stor. Den ökade efterfrågan globalt på mjukpapper ökar specifikt efterfrågan på cellulosa. Däremot avtar efterfrågan på pappersprodukter, vilket kan påverka nivån på pappers- och cellulosaproduktionen i Finland. Efterfrågan på kartongprodukter förväntas öka, eftersom efterfrågan på förpackningsmaterial globalt sett har ökat i och med corona. Vad gäller sågvaruproduktionen och träprodukter har efterfrågan minskat med anledning av begränsningarna och många företag har meddelat om eventuella permitteringar och stagnationer. Förändringarna i efterfrågan på slutprodukter märks med en viss fördröjning också i virkeshandeln. Det finns en efterfråga på massa- och energived, men efterfrågan på timmer har redan avtagit på en del områden.

Skogsvårdsföreningen står till tjänst

Virkeshandeln är nu koncentrerad på sommar- och menförestämplingar. Dessa är de logistiskt sett bästa stämp-

Skogsägaren: Investera en liten del av virkeslikviden i framtiden. Du och alla andra skogsägare hittar säkert bland de projekt som Finlands Skogsstiftelse är med och finansierar intressanta framtidsprojekt som det lönar sig att sätta ett par promille av virkeslikviden på.

SKOGSNÄRING – MOT EN LJUS FRAMTID
www.metsasaatio.fi

FINLANDS SKOGSSTIFTELSE

lingarna vars prisnivå traditionellt är bättre än för vinterstämplingar. Att konkurrensutsätta virkesaffärer är viktigt också i detta marknadsläge. Priset och virkeshandelsmängderna har varit på stigande.

En virkesaffär är för många skogsägare ekonomiskt viktig och de fles-

ta skogsägare är inte kontinuerligt aktiva på virkesmarknaden. Skogsvårdsföreningen erbjuder hjälp vid virkesaffärer och våra lokala skogsvårdsinstruktörer sitter med den senaste informationen om virkesmarknadsläget lokalt. Ta kontakt om ni funderar på virkesaffärer.

VIRKESPRISER

Medelpriserna per avverkningsätt, 03/2020. I statistiken ingår den virkesmängd som skogsindustrin och de större privata sågarna köpt från privatskogarna.

Källa: Luke

Prisområdena i skogsforskningsinstitutets statistik

I-GALLRING, rotpriser (03/2020), €/m³

Område	TIMMER			MASSAVED		
	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran	Björk
Södra Österbotten	-	-	-	-	-	-
Mellersta Finland	-	-	-	13,32	13,31	12,99
Hela landet	37,99	40,65	32,56	13,00	12,91	12,59

FÖRNYELSE, rotpriser (03/2020), €/m³

Område	TIMMER			MASSAVED			SMÅSTOCK	
	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran
Södra Österbotten	55,96	56,56	-	19,32	19,21	18,57	-	-
Mellersta Finland	58,07	60,29	44,20	19,62	20,24	18,61	27,70	29,25
Hela landet	56,70	59,31	44,37	19,49	20,87	18,67	27,37	28,41

LEVERANSPRISER (03/2020), €/m³

Område	TIMMER			MASSAVED			SMÅSTOCK	
	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran	Björk	Tall	Gran
Södra Österbotten	54,50	54,44	-	30,67	30,34	31,93	-	31,87
Mellersta Finland	57,87	59,69	46,12	31,20	30,57	30,97	-	-
Hela landet	58,89	61,05	49,10	31,86	32,95	32,33	39,57	37,43

(-) innebär att ingen statistik finns tillgänglig på grund av en för liten såld mängd

För mycket timmer i massavedshopen?

På grund av den stora prisskillnaden mellan massaved och timmer har apteringen (kapningen) av stammen stor betydelse på det ekonomiska utfallet för skogsägaren. Det lönar sig alltså att fästa uppmärksamhet vid kapningen av stammarna.

TEXT: HELI MUTKALA
FÄLTCHIEF, MTK:S SKOGLINJE

Industrin som använder massaved har de senaste åren kört för fullt och gjort fina resultat. Vid sådana konjunkturen, då efterfrågan på massaved är bättre än på timmer kan skogsägare ibland misstänka att värdefullt timmer blir massaved.

Vad kan man göra som skogsägare?

Vad kan en skogsägare som märker att det finns timmer i massavedshopen göra?

– Om det är fråga om en fullmaktsaffär skall man vända sig till sin skogsvårdsinstruktör på skogsvårdsföreningen. Om det är fråga om en direkt affär skall man först avbryta fjärrtransporten av virket, ta kontakt med

virkesköparen och diskutera ärendet. Om ärendet inte framskrider kan man kontakta en officiell virkesmätare, rådgiver Lauri Tapio från MTK:s skogslinje

Vilken mätdata är tillräcklig?

Hur väl man lyckats med apteringen kan granskas med hjälp av mätdata. Vilken mätdata är tillräcklig för att säkerställa rätt aptering?

– Mätdata av vilken framgår enskilda stockar, räcker för att kunna fastställa om man uppfyllt villkoren i virkeshandelsavtalet. Längden och diametern skall alltså framgå. Då kan man få fram hur måndag 43 dm stockar man gjort i diameter 16 centimeter och hur många med diameter 15 centimeter och så vidare.

Endast timmerandelen, fastän den är låg, räcker inte för att påvisa att virkesköparen inte följt virkeshandelsavtalet. Däremot, om man inte följer överenskomna mått, minskar volymen timmer

i förhållande till den totala volymen vilket är ett direkt avtalsbrott och skogsägaren är berättigad till ersättning.

Att virkesmätningen skett korrekt kan också säkerställas genom att mäta enskilda bitar. Det är mera arbetsdrygt och då måste virket finnas kvar vid väg eller i skogen.

Officiell virkesmätare avgör

Lag om mätning av virke tillämpas också då stammen delas enligt kvalitet i olika sortiment, alltså timmer och massaved. Delningen sker på basen av toppdiametern och längden, vilka är kvalitetsfaktorer.

De officiella virkesmätarna som verkar under Naturresursinstitutet övervakar att lagen följs, <https://www.luke.fi/sv/matning-av-virke/>. Man skall anhänga om en officiell mätning inom 14 dagar efter att man fått mätintyget. Annars anses mätresultatet slutgiltigt. Arbetet för den officiella mätaren underlättas avsevärt om speciellt sortiment av mindre värde, alltså energi- och massaved, finns kvar och kan granskas bitvis. Man bör komma överens om att fjärrtransporten av dessa inleds först när mätintyget godkänts. En officiell virkesmätning kostar 500 euro. Om den officiella mätaren konstaterar att ett fel har skett, står den part som agerat felaktigt för avgiften.

– Kontakt med en officiell virkesmätare får man via telefon eller e-post. Först lönar det sig att ringa och fråga om kraven för en officiell mätning uppfylls, därefter kan man skicka e-post och anhänga om en officiell mätning, konstaterar Lauri Tapio till sist.

Uppmaning från SLC och skogsvårdsföreningarna:

Håll igång verksamheten i skogarna!

Skogarna är Finlands livlina och en fungerande skogssektor är ryggraden i vår nationella ekonomi påminner de finlandssvenska skogsvårdsföreningarna och centralförbundet SLC. Skogarna skapar arbetstillfällen och köpkraft i kommunerna och virkeshandeln bidrar till att hålla nationalekonomins hjul i rullning. Trots coronaviruset håller skogarna öppet och skogarna erbjuder såväl arbetstillfällen, som råvaror, träprodukter och rekreationsmöjligheter.

TEXT: SKOGSVÅRDSFÖRENINGARNA

För tillfället står hela samhället mitt i en aldrig förr skådad undantags-situation med anledning av coronaviruset, och det är oklart hur länge den kommer att vara. De avvikande förhållandena och den ekonomiska osäkerheten syns i tidigt skede i företagarnas arbetssituation.

Skogsvårdsföreningarna är betydande regionala arbetsgivare. Skogsvårdsföreningarna försöker nu på alla vis sysselsätta sina entreprenörer, och föreningarnas skogsexperten letar kontinuerligt efter nya arbetsområden för skogshuggare, markberedare samt för drivningskedjorna.

Det bästa sättet att minska risken för permitteringar inom skogssektorns företag är att fortsätta virkeshandeln och skogsvårdsarbetet så normalt som

möjligt trots coronaviruset. I skogen arbetar man ensam och det är osannolikt att viruset sprids där.

– Av skogsägarna hoppas vi på aktiva insatser i virkeshandel och skogsvård. Finlands 600 000 skogsägare kan nu för egen del göra mycket för att hålla i gång samhället och bidra till att landet tar sig igenom undantagstillståndet med så små skador som möjligt, framhåller Mats Nylund, ordförande för SLC.

Det finns hundratusentals hektar med försenade skogsvårdsåtgärder och gallringar. Det finns också gott om Kemera-medel till förfogande. Inkomsterna från virkeshandeln kommer dessutom väl till pass för många när övriga inkomstkällor kan bli osäkra.

Från skogsindustrins sida hoppas skogsvårdsföreningarna och SLC på rättvis prissättning och samhälleligt ansvar så att Finland och finländarna tillsammans klarar dessa utmanande tider.

Skogsvårdsföreningarna och SLC vädjar att så många skogsägare som möjligt nu kontakter sin egen skogsvårdsförenings rådgivare per telefon eller e-post för att säkerställa att skogshuggare och skogsmaskinföretag har jobb under den kommande växtsäsongen och för att undvika onödiga permitteringar.

 MEDLEMSINFO

Verksamheten under coronapandemin

Vår verksamhet fortgår som normalt och vi fortsätter att hjälpa våra medlemmar i deras skogsärenden. Så länge rekommendationerna om att undvika personlig kontakt fortgår tar vi dock inte emot personliga besök på våra kontor, utan vi uppmanar er att kontakta oss via telefon och e-post.

Skogsägarfesten 2020 skjuts upp till 2021

På grund av osäkerheten kring utvecklingen av coronapandemin kommer den planerade Skogsägarfesten att skjutas upp till 2021. Vi beklagar detta, men lovar att göra vår bästa för att ordna en riktigt trevlig tillställning 2021!

Reklamation av utebliven tidning

Om någon av våra medlemmar inte fått tidningen SkogsÄgaren, kan ni meddela om saken åt oss eller genom att skicka ett meddelande till emilia@kustmedia.fi, så reder vi ut det!

DELTA OCH VINN

Ni som har artikelönskemål och/eller funderingar angående tidningens innehåll, tveka inte att ta kontakt med oss genom att fylla i kupongen intill. Bland alla som lämnat synpunkter/tips lottar vi ut ett överraskningspris.

Vinnare i SkogsÄgaren 1-2020 blev **Torbjörn Lang i Tölby.**

Gratulationer till dig, vinsten har levererats med posten.

Viktor Harvio är ny skogsombudsman

SLC har anställt forstmästare Viktor Harvio som skogsombudsman. Han vikarierar ordinarie Anders Portin, som är tjänstledig fram till och med april 2023.

 TEXT: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA AB

Inom SLC är skogsombudsmannens viktigaste uppdrag att bevaka skogsfrågor i nära samarbete med de fem svenskspråkiga skogsvårdsföreningar som är medlemsföreningar i SLC samt i samarbete med SLC:s skogsutskott. Han följer även med aktuella planeringsfrågor på SLC:s verksamhetsområde och miljörelaterade frågor gällande lantbruk i samarbete med de regionala producentförbunden.

Till arbetsuppgifterna hör även uppföljning av skogscertifieringen.

Från tvåspråkig familj

Viktor Harvio är från Raseborg, men har bott i Helsingfors i snart tio. Han har också varit bosatt i Tyskland där han var på studieutbyte och i Schweiz där han jobbade för FN. Harvio är 30 år och kommer från en tvåspråkig familj.

Han berättar.

– Till utbildning är jag agronomie- och forstmagister (forstmästare) från Helsingfors universitet, där jag har haft skogsekonomi och marknadsföring som huvudämne. Min gradu behandlade trähöghus från bioekonomins och konsumenternas synpunkt. Nya träprodukter och sätt att använda träd fascinerar mig mycket. Dessutom är jag en tradenom (Yrkeshögskola Laurea, examensprogram i säkerhet och riskhantering).

Viktigt med fungerande helhet

– Nu före SLC arbetade jag som analytiker på Indufor, som är ett konsultföretag inom skogsbranschen. Jag har också erfarenhet från Förenta

Kontaktuppgifter:

Viktor Harvio, SLC:s skogsombudsman
tel 050 356 6616
viktor.harvio@slc.fi

Nationerna, där jag var konsult på skogsbruks- och timmeravdelningen (Forestry and Timber section), Ruralia-institutet, FSC Finland och den finska skogsindustrin.

– En fungerande helhet är viktigt för mig. Som skogsombudsman får jag arbeta med mångsidiga skogspolitiska frågor. Eftersom Finland är ett tvåspråkigt land, tycker jag också att det är viktigt att allas röst blir hörd.

En ära att få jobbet

Just nu är det aktuellt med pågående pandemikrisen som kan ha överraskande påverkningar också inom skogsbranschen. Annars är det olika klimat- och miljöfrågor samt skogsindustrins verksamhet som påverkar verksamhetsmiljön.

– Tidigare skogsombudsmän har gedigna karriärer bakom sig så det känns som att jag stiger i stora stövlar. Att ha blivit vald är en ära för mig och jag förväntar mig att samarbeta med olika aktörer i branschen för att kunna representera den finlands-svenska skogsägaren så bra som möjligt.

Vad var mest intressant att läsa i detta nummer?

Tips till nästa nummer av SkogsÄgaren?

Jag vill bli kontaktad av Skogsvårdsföreningen

Namn _____

Adress _____

Tel _____

Portot
är betalt

SkogsÄgaren

Skogsvårdsföreningen

Österbotten rf

Avtalskod 5018366

Info 65100

00003 Svartsförsändelse

Nu är tid att vara i skogen

“**Många förändringar** har skett den senaste tiden runtom i världen, och även tävlingssäsongen fick ett oväntat avslut på grund av coronaviruset. Utan förvarning bestämdes det att alla de tävlingar som kvarstod av den här vintern skulle ställas in och då fick man plötsligt inte längre tävla heller. Lukas var redan på plats i Taivalkoski för att köra sitt viktigaste lopp för säsongen och samtidigt försvara fjolårets vinst i Silvertrissan (FM för de yngre klasserna), men väl där kom beskedet att tävlingshelgen inte blir av. Heidi i sin tur befann sig på Junior-EM i Hochfilzen, i Österrike. Två lopp hann man med innan man lade ner verksamheten och det blev snabbt att packa ihop väskan för att dra ifrån det epidemiområde vi befann oss i och komma säkert hem igen.

Men alla är vi friska och har nu haft tid att göra andra roliga saker som man i vanliga fall inte gör under tävlingssäsongen. Patrik och Lukas drog direkt på sig stövlarna, spände fast sina hjälmar, letade fram sina motorsågar och åkte ut i skogen. Och det finns inget att klaga på då man under pauserna får sätta sig ner på en stubbe, hälla upp lite varm saft i koxan och ta sig en stund för att se över resultatet av jobbet man gjort. Heidi, som befinner sig i Östersund, har passat på att åka ut på de långa, fina naturspåren som finns i närheten. Och värkänslan kommer onekligen fram då man åker på spår som slingrar sig mellan träden, samtidigt som solens strålar värmer kinderna och man lyssnar på fåglarnas kvitter. Aaah, alltså den känslan!

Även om det nu under våren inte har varit några tävlingar, så betyder det inte att vi inte skulle ha tränat! Vi passar på att ta tillvara på den snö som ännu finns kvar och ski-

Patrik och Lukas i skogen. Foto: Kenneth Kuuttinen.

Heidi i Östersund. Foto: Patrik Kuuttinen.

dar på den så länge det går, och efter det blir det så småningom att övergå mer och mer till fotlänkar och rullskidor. Patrik och Lukas får ju redan göra sina länkar ute på skogsstigarna, i Östersund får Heidi ännu ha en stunds tålmod innan hon äntligen slipper ut och utforska

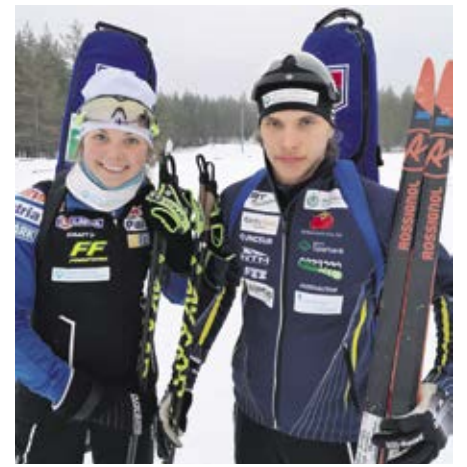
alla de naturstigar som slingrar sig i skogarna där.

Nyhetsflödena översvämmas långt och mycket av bittra nyheter angående coronaviruset, men däribland kan man också läsa rubriker om att människor har dragit sig undan viruset genom att söka sig till skog och natur. Man blir ju själv också så glad av att se att skogen intresserar människor, och man hoppas ju att det här ska smitta av sig som viruset själv och kan ge inspiration för andra att prova ta sig ut en tur i skogen. Och inte minst hoppas man ju på att människor finner värdet i skogen och naturen, och att man även efter coronatiden känner för att ta sig ut i skogen. Ut i skogen för att exempelvis ta en promenad, gå på en längre utflykt, eller ta med sig en rygsäck så att man kan sätta ner sig för en picknick när man råkar på ett mysigt ställe. Eller så kan man ju också strosa runt bland ris, barr och kottar och plocka ihop ett och annat smått och gott om man gillar att pyssla eller sätta ihop buketter. Det finns så mycket man kan göra, det är bara fantasin som är begränsningen!

Det börjar bli dags för oss att avrunda för den här gången, men innan vi säger de sista orden så vill vi skicka fram en hälsning där vi hoppas att alla ska få hålla sig friska och krya. För även om träningar och tävlingar för oss ibland känns som världens viktigaste grej i den stund som vi lever i, så är det ändå alltid, ALLTID, hälsan som är högst på prioritetstlistan. Kom ihåg det ni också!

Allt gott till er så återkommer vi igen nästa gång!

HEIDI, PATRIK OCH LUKAS KUUTTINEN

Kuuttinen, FM Uleåborg. Foto: Maarit Kuuttinen

Ambassadörerna Kuuttinens säsong

TEXT: CHARLOTTA FRANZT

I början av året deltog Heidi i IBU-Cupen i Slovakien, där hon tog sina allra första IBU-poäng genom att bli 37:a i sprinten och 36:a i jaktstarten. Därefter var Heidi och Patrik på höghöjdsläger i Martell i Italien och sedan var det dags för säsongens huvudmål, Junior-VM i Lenzerheide i Schweiz. Heidi åkte fyra distanser under mästerskapet och bäst gick det på normaldistansen, där hon bärgade en fin 11:e plats. Hon fick även en plats till Junior-EM i Hochfilzen i Österrike och hann där köra två tävlingar innan coronapandemin satte stopp för fortsatt tävlande.

Hemma i Finland har syskonen Kuuttinen deltagit i Junior-FM i skidskytte, där Heidi tog ett guld och ett brons och Patrik ett silver. I Junior-FM i längdskidor tog Patrik guld i stafetten och placerade sig som nia individuellt, medan Heidi blev 8:a i sprinten och femma i masstarten på 20 kilometer. Patrik har även tagit två guld i FSSM.

Lukas Kuuttinen har under säsongen tagit brons i KLL, som är en tävling skolor emellan och som samlar de bästa skidåkarna i landet. Därtill har han tagit två guld i FSSM och guld i ÖID-mästerskapen.

Coronapandemin har gjort att säsongen blev betydligt kortare än planerat, men Heidi, Patrik och Lukas Kuuttinen har uppnått fina placeringar i både nationella och internationella sammanhang och är nöjda med sin säsong. Skogsvårdsföreningen önskar sina ambassadörer fortsatt lycka till framöver!

MEMLEMSFÖRMÅN MEMLEMSFÖRMÅN MEMLEMSFÖRMÅN MEMLEMSFÖRMÅN

Beställ Aarre till förmånspris!

FÖRMÅNER FÖR FORTLÖPANDE PRENUMERATION: se aarrelehti.fi/edut

11 tidningar (12 mån) till medlemsförmånspris

ENDAST 89,00

BESTÄLL FINSKSPRÅKIG YRKESTIDNING MED FOKUS PÅ SKOG.

1 På nätet aarrelehti.fi/jasenetu

2 Ring 020 413 2277

Kundtjänsten betjänar vardagar klo 8-21. Nämn förmåns-koden AAM0025. Samtalet kostar 8,35 cent/samtal + 16,69 cent/minut.

PS... Prenumerationskostnaden för Aarre är avdragsgill i skogsbeskattningen.

Som medlem av Skogsvårdsföreningen kan du bekanta dig med Aarre-tidningen till förmånspris. Du får de första 11 numren (12 mån) av din fort-löpande prenumeration till priset 89 € (normalpris 109,80 €). Där-till får du boken *Ankara savotta* på köpet, bokens värde är 25 €.

Erbjudandet är i kraft till den 31.12.2020 och gäller endast nya prenumerationer i Finland.

Lotteriregler: aarrelehti.fi/arvonta

MAN BRUKAR SÄGA ATT PENGAR INTE VÄXER PÅ TRÄD.

DET HÅLLER VI INTE MED OM.

VÅRA LÄSARE FÅR I MEDEL TAL 3968 € HÖGRE AVKASTNING AV SIN SKOG.

BESTÄLL METSÄLEHTI MED MEMLEMSFÖRMÅN EDUTJASENELLE.FI/MHY ELLER RING 09 315 49 840.

ANGE I TELEFON ATT DU SOM MEDLEM I SVF HAR RÄTT TILL RABATT.

Ett års prenumeration (23 nr) **85,00** (normalt 155 €) Din förmån 70 €

Priset kan dras av i skogsbeskattningen.

Metsälehti

Plantskogens skötsel

TEXT: ANDERS HJORTMAN

Efter en slutavverkning är vi skyldiga att se till att ny skog etableras. Naturlig förnyelse eller sådd lyckas enbart på de magraste markerna. Till största delen förnyas de österbottniska skogarna genom plantering. Gemensamt för alla former av förnyelse är att den nya trädgenerationen behöver skötas om för att vi skall kunna ge vidare en värdefull skog till nästa generation. I denna artikel behandlas grunderna kring plantskogsskötseln. Det finns möjlighet att få statsstöd för åtgärderna.

Gräsbekämpningen

Den första utmaningen som en liten skogsplanta möter är en riklig gräsväxt. Den risken finns främst på bördigare marker och därför strävar man till att höglägga dessa ytor för att ge plantan en fördel gentemot gräset. Blir det riklig gräsväxt måste plantorna friställas på hösten så inte gräset lägger sig över plantorna. Med snö på sedan blir plantan nedtryckt och kommer inte upp på våren.

Stor skillnad på tall och gran

Det är inte bara barrlängden som skiljer de två trädslagen ifrån varandra. De har helt olika krav på livsbetingelser. Tallen är bättre anpassad för karga marker och granen för bördiga marker men det som jag nu tänker på inför skogsvården är deras krav på ljus. Tallen är ett pionjärträdslag och behöver mycket ljus och utvecklingen hämmas genast när tallen beskuggas. Granen däremot klarar sig bra i skugga och föredrar egentligen lite skugga. "Björken är granens moder" är ett gammalt skogsfackmannauttryck. Björken är också ett ljuskrävande trädslag och behöver mycket mera utrymme än vad vi normalt ger den. Dessa grundfaktorer bör vi känna till när vi börjar att sköta plantskogen.

Den första röjningen

Den första röjningen kan komma ifråga redan vid cirka en meters höjd. Tallen får gärna växa lite tätt i början för att kvistarna inte skall bli så grova men det viktiga är att inte slyet växer förbi tallarna. Var alltså hård mot det långa slyet när du gör den första röjningen. Är det relativt bördig mark där tallen är planterad och det finns bra med tallplantor kan det vara lika bra att ta bort allt sly. Det kommer garanterat upp nytt sly som kan "reta" tallarna och göra att de sträcker på sig i stället för att breda ut kvistarna. I detta skede kan man lämna kvar 4000-5000 st/hektar förutsatt att det inte är sly som hotar att växa förbi tallen. Vid den första röjningen av gran är det viktiga att allt sly som de kommande sju åren kan komma att påverka granens topp tas bort. Björk kan lämnas, som också får vara längre än granen, bara det finns ordentligt avstånd till granen.

Den egentliga plantskogsvården

Vid den egentliga plantskogsvården siktar vi redan på en lönsam gallring. De bästa träden sparas naturligtvis och ges utrymme. Vi tänker också på att träden skall ha fritt utrymme att växa uppåt, det vill säga de träd som kan bli till

Tallen är ljuskrävande och vill inte alls ha konkurrens av något som är längre än sig själv. Foto: Aleks Mustonen Hinku

Vid röjningen gäller det att se till att man får bort allt som kan störa topparnas utveckling de kommande åren. Foto: Anne Rauhamäki

överståndare tas bort senast i detta skede. Vi vill ha ett bestånd där individerna jämligt kan sträva uppåt. För tallens del sker detta när beståndet är mellan tre och sju meter. Dess bördigare mark dess längre låter vi beståndet bli. Då röjer vi ner stamantalet till 2 000 – 2 200 st/ha. Granen röjer vi vid en beståndshöjd på tre till fyra meter. Granen lämnas glesare; 1 800 – 2 000 st/ha.

Naturhänsyn

Vid röjningen i plantskogen lägger vi grunden till den skogsmiljön för lång tid framåt. Här gäller det att inte heller vara för noggrann och städa i varje hörn. Med tanke på viltet skall vi lämna ex vide, rönnar, enbuskar, alar och vissa områden oröjda med täta buskage för viltet att gömma sig i. Vi skall heller inte röja kring källor, mossar, myrar, kärr och intill naturbäckar och vattendrag. En skyddszon på fem till tio meter skall lämnas orörd.

Staten stöder plantskogsvården

För den tidiga vården av plantbestånd (beståndet under tre meter efter åtgärden) betalar staten 160 €/ha. Det skall vara minst en hektar som åtgärdas. För högre bestånd betalar staten ett stöd på 230 €/ha. Då skall det vara minst två hektar som åtgärdas men det kan vara fråga om flera olika figurer. Kriterierna kring statsstödet kan man studera i Skogsägaren 01/19 som finns att läsa på svf:s hemsida.

Skogsvårdsföreningen utför

För dig som inte själv har möjlighet att vårda din plantskog har skogsvårdsföreningen bra kapacitet nu att utföra röjningar. Vi skickade i februari ut ett kort som påminnelse åt dem som har planterat ett större antal plantor för 10-13 år sedan. Din plantskog kan vara i behov av vård. Tag gärna kontakt i dessa frågor även om du inte fått kort.

BESTÄLL NU – MED VINSTCHANS PÅ SPA FÖR TVÅ

Den som beställer plantskogsvård av skogsvårdsföreningen mellan 1 januari och 31 maj deltar dels i en nationell utlottning av tio stycken SPA-dygnspaket för två personer. Dessutom lottar skogsvårdsföreningen ut tio stycken termosar att användas vid utflykten till den nyröjda skogen.

Prissättning

Kostnaden för en åtgärd i plantskogen varierar naturligtvis beroende på hur svårt arbetet är. Skogsvårdsföreningen har nu utvecklat ett system med fast prissättning. Det finns alltså fasta taxor beroende på stamantal och stubbdiameter på kapade stammar. Vi kan därmed också ge ett fast pris för plantskogsvården.

FÖR FRAMTIDENS SKOGSÄGARE

Beställ plantskogsskötsel av skogsvårdsföreningen!

BESTÄLL NU, delta i utlottningen

Skogen har en central roll i kolbindningen och att bromsa klimatförändringen. Plantskogsskötsel ökar trädens tillväxt och hjälper skogen att uppnå sin tillväxtpotential i yngre ålder. Skogens funktion som kolsänka är bäst då skogen är frisk, har stor volym och växer bra. Unga och väl växande skogar binder kol bäst.

Beställ plantskogsskötsel från skogsvårdsföreningen, samtidigt upprätthåller du skogens funktion som kolsänka.

Svf Österbotten lottar ytterligare ut

- 1 st surfplatta med Heimskog i
- 10 st termosar

BESTÄLL SKOGSVÅRDSFÖRENINGENS PLANTSKOGSSKÖTSEL SENAST 31.5.2020 SÅ ÄR DU MED I UTLÖTTNINGEN!

Vi lottar ut totalt 10 st presentkort till Holiday Club Spa (värde 138€). Presentkortet berättigar till ett dygns vistelse för 2 personer. Priserna lottas ut bland alla Svfi-landet

Skogsägarna ÖSTERBOTTEN

Skogsvårdsföreningen Österbotten rf • Företagaregatan 13 • 65380 Vasa • Tel. 010 581 8400 • www.svf.fi

FOTO: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA AB

Intressant att vara med

Stefan Ingves från Skaftung och Bo-Gustav Af Hällström från Lappfjärd är förtroendevalda inom Skogsvårdsföreningen Österbotten, Ingves som fullmäktigeledamot och Af Hällström som styrelsemedlem. Han har också varit fullmäktigeledamot.

TEXT: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA AB

– **Det** är intressant att vara med. Man lär sig alltid något nytt och det är trevligt att träffa andra skogsägare, säger Stefan Ingves.

– Jo, håller Hällström med. Inom skogsvårdsföreningen träffar man folk i alla åldrar med skogsägande som gemensam sak.

– Information från föreningen har förbättrats genom så kallade månadsbrev och det är bra så är man mera uppdaterad när man kommer till fullmäktigemöten, säger Stefan.

En neutral part

De är eniga om betydelsen av skogsvårdsföreningen för sina medlemmar.

– En neutral part att rådgöra med och anlita för olika arbeten i skogen. Ser man till föreningens utveckling är den betydande, tycker de. Det finns hög kompetens inom föreningen och tjänsteutbudet är stort, säger de.

Båda är aktiva skogsägare med skogsbruk som stödben att räkna med inom deras landsbygdsföretag. Utöver skogsbruket har Stefan jordbruk och driver Skaftung Såg. Bo-Gustav har mjölkproduktion och jordbruk.

De utför själva mycket arbete i skogen men vänder sig med förtroende till föreningens fackmän då behovet finns.

– Det kan gälla offert på slutavverkningar eller rådgivning vid vägbyggen eller dikningar.

Viktigt att rösta

Styrelsen har mellan fem och tio möten

FULLMÄKTIGEVAL HÖSTEN 2020

- Skogsvårdsföreningarnas fullmäktigeval ordnas 4-25 november 2020.
- Man anmäler sitt intresse för att kandidera på www.mhy.fi/sv/osterbotten fram till 30 september 2020.
- För att ställa upp behöver man vara medlem i föreningen och över 18 år.
- Mandatperioden är fyra år.

per år och fullmäktige har sina ordinarie möten två gånger per år. Det är fullmäktige som väljer styrelse.

Af Hällström har många skogsägare i bekantskapskretsen.

– Ofta diskuteras skogsbruket och ibland får jag också feedback att ta med mig till styrelsen.

De rekommenderar att skogsägare anmäler sitt intresse för kandidatur.

– Man får bra info om branschen och jag minns till exempel hur intressant svenske Göran Persson var att lyssna på när föreningen bjöd in honom, kommer Stefan Ingves ihåg.

– Bästa är om olika slags skogsägare från hela området är representerat i föreningens förtroendeorgan. Så viktigt att rösta sen också när vi får kandidatförteckningen, avslutar de.

STÄLL UPP I VALET!

Fundera inte agera nu och ställ upp som kandidat – enkelt via www.skogsvardsforeningen.fi. Medlemmarna är skogsvårdsföreningens viktigaste resurs och fullmäktige väljs bland medlemmar.

TEXT: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA AB

Skogsvårdsföreningarnas fullmäktigeval ordnas i november 2020 och man kan ställa upp som kandidat till och med 30 september.

– Uppdraget är rätt intressant, det är ett passligt sätt att vara med och påverka och man behöver inte vara expert, säger verksamhetsledare Jan Slotte vid Skogsvårdsföreningen Österbotten.

Fullmäktige fattar beslut om hur föreningen ska betjäna medlemmarna och vilka tjänster som ska erbjudas.

Fullmäktige har möte två gånger per år, för uppdraget får man ett arvode och många har uppskattat de exkursioner som ordnats ibland och möjligheten att få diskutera med andra skogsägare.

– För oss är det värdefullt att få respons och åsikter från olika slags skogsägare, fortsätter Jan Slotte.

Blir intressant mandatperiod

Inom Skogsvårdsföreningen Österbotten ska det väljas 39 fullmäktigeledamöter samt tio suppleanter för dessa.

– Vårt mål är att ha åtminstone hundra kandidater, säger Slotte.

När Slotte ser tillbaka på den senaste perioden tycker att den varit rätt stabil. Inga stora förändringar inom skogsnäringen har skett.

– Ser vi på kommande period vet vi att Kemera kommer att förnyas och koldioxiddebatten troligen kommer att fortsätta.

– Det finns många olika åsikter om skogen, dess betydelse och användning i samhället i dag – ett sätt att själv vara med, lära sig och framföra sin åsikt är att ställa upp i valet. Välkommen med i vårt arbete!

Man nominerar sig själv

Det nya är att man själv anmäler sitt intresse för kandidatur. På skogsvårdsföreningens hemsida finns info om att man lämnar sina kontaktuppgifter och därmed ställer sig till förfogande. Man kan redan nu göra detta.

– I oktober fastställs kandidatförteckningen och information sänds ut till medlemmarna. I november sker valet, antingen elektroniskt eller så att man skickar in röstsedel på traditionellt sätt.

Blanketten finns på www.skogsvardsforeningen.fi

Skogsplanteringsens GRUNDER

I skogslandskapet påbörjas odlingssäsong. Skogsplantorna har kommit och väntar på att få sträcka ut sina rötter ur jordklumpen där de utvecklades förra sommaren och kanske sommaren före det.

TEXT: ANDERS HJORTMAN

Våren är här och vi planerar för plantering och sådd i olika former. Trädgårdsländer skall bearbetas och blombankar luckras för att inte prata om det Österbottniska åkerlandskapet som bearbetas nu under några intensiva veckor.

Men som man gör inför all annan plantering i dessa tider borde man tänka på att, om det är möjligt, bearbeta marken för att ge plantan den bästa möjliga starten. Det kan vara fråga om harvning på karga marker eller högläggning på bördigare marker. Tanken med en bearbetning av marken före plantering eller sådd är dels att få fram mineraljorden. Dels vill vi på bördiga och våta marker få plantan placerad högre än omgivningen vilket ger plantan en fördel i konkurrensen med gräs och sly. Men mera om markberedning i kommande nummer.

Låt plantorna tina upp

De allra flesta plantor vi får på våren kommer ur fryslager och är frusna vid leverans. Plantan bör absolut få tina upp i lugn och ro före planteringen. Placera ut plantlådorna glest i skuggan helst under tak. Glest så att luften får cirkulera på alla sidor och tina dem jämt och under tak så att de är skyddade från regn som annars kan

blöta upp lådorna och försämra deras hållbarhet. Öppna upp handtagshålen på plantlådorna och luftningshålen ovanpå plantlådorna. Någon dag före planteringen kan man öppna upp locket så plantorna får vänja sig med ljuset.

Håll plantorna fuktiga

Plantorna kommer med tillräcklig fukt i allmänhet men har man lagrat dem flera veckor kan det bli aktuellt att vattna dem före planteringen. Man skall kunna krama vatten ur jordklumpen.

Håll avstånden

Utmaningen med planteringen är att hålla reda på var man planterat. Detta gäller speciellt om man planterat på omarkberedda ytor. En planta på en markberedningsfläck syns bra men en planta satt i blåbärsriset kan vara svår att upptäcka. För att sätta 2 000 plantor per ha så skall avståndet mellan plantorna och plantraderna vara 2,25 meter. För tall rekommenderas 2 000 plantor per hektar medan för gran rekommenderas 1 800 (2,35 meter emellan). Ett sätt att hålla koll på plantraderna kan vara att göra fyra käppar exakt så långa som plantavståndet och placera två i vardera sidan av

En granplanta har tackat för den goda placeringen på högläggningshögen med mineraljord runt stammen och fördubblat sin längd första sommaren.

ytan i linje med den rad du planterar. Då har du som på sjön två sikten att hålla i linje. När du kommer fram till käpparna flyttar du dem två längder i sidled och har nya siktkäppar för den tredje raden. När du vänder dig om för att plantera andra raden finns två siktkäppar på andra sidan ytan att sikta efter.

Hitta lämplig planteringspunkt

”Det är flera plantor som drunknar än som torkar” enligt erfarna skogsfackmän. Det gäller alltså att få plantan placerad högt. Är ytan harvad kan plantan placeras på en högre del av

harvspåret dock så att det finns mineraljord runt plantan. Snytbaggen äter barken runt plantornas stam men tycker inte om att gå över mineraljord. En bra högläggningshög är vänd upp och ner oftast bredvid gropen med lite mineraljord som socker på toppen. Där är en bra plats för plantan.

Trampa fast plantan

Försök att få ner plantan så långt som möjligt. Det gör inget att jordklumpen försvinner ner i marken. Sedan är det viktigt att trampa fast plantan så att det inte finns luft runt rötterna som torkar ut rötterna.

Ab AGRO-YTMEK Oy
Tel 0500 294158 / 06 2256269
www.agroytmek.fi

**MÖRE
SKOGSVAGN +KRAN**
Ett parti med
kran 6.6m,
vagn 9 ton

Pris 11.900€
+ moms 24%

Du som medlem i skogsvårdsföreningen kan alltid be om råd i anknytning till din skog, det må sedan gälla virkeshandel, skogsvård, skogsbeskattning eller naturskydd. Vi erbjuder en mängd tjänster som du kan använda dig av.

Det är lätt att äga skog med Skogsvårdsföreningens hjälp!

Kontakta oss!

**Skogsägarna
ÖSTERBOTTEN**

REFLEKTIONER

från plantering i Vallgrund våren 2019

Robert Björkman planterade en flera hektars yta i Norra Vallgrund våren 2019. De lägre partierna var höglagda. Ytan planterades med gran block121 – alltså en liten ettårig planta. Olika planttyper kan studeras i en artikel i SkogsÄgaren 01/19 som finns på skogsvårdsföreningens hemsida. Robert tycker att det var märkbart enklare att hålla reda på var man planterat på de höglagda områdena. Det var också en aning lättare att få ner planteringsröret på de höglagda delarna och lättare att hitta bra planteringspunkt. Robert använde dels ett klenare och lättare planteringsrör avsett för mindre plantor och dels en grövre och tyngre modell. De små granplantorna var ändå så yviga att de hade tendens att fastna i det mindre planteringsröret. Vid en kontroll av planteringen nu i april kunde jag konstatera att planteringen har lyckats bra. Plantorna hade vuxit bra förra sommaren och medelhöjden låg nu på 35 cm. Över 90 procent av plantorna var i liv och jag kunde inte hitta några snytbaggescador.

<< En fördel med högläggning är också att man får naturplantor att välja på. Här en ettårig planta av naturligt sådd tall i högens mineraljord.

SIKTKÄPPAR

<< Genom att placera två siktäckor (längd enligt plantavstånd) i vardera kanten av ytan har du något att sikta efter och behöver inte söka föregående plantrad ifall plantorna är svåra att se.

Skogsvårdsföreningens tjänster till väglagen

FOTO: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA AB

Skogsvägarna är en livsnerv för skogsbruket. För att de skall hållas i bra skick behövs en fungerande administration. Den nya lagen om enskilda vägar ställer ju också större krav på bland annat kallelser till vägstämmor. Skogsvårdsföreningen har programvara för att hantera enhetsfördelningar och annat som behövs för väglagens administration. Eftersom Skogsvårdsföreningen dessutom upprätthåller register över sina medlemmar med koppling till vägadministrationsprogrammet så hålls enhetsfördelningen till vissa delar uppdaterad. Därför är det naturligt att skogsvårdsföreningen även erbjuder väglagen administrativa tjänster. Vi har utarbetat en palett av tjänster av vilka väglaget kan beställa de tjänster som man önskar. För att ta tjänsterna i bruk behövs ett beslut av vägstämman eller vägbestyrelsen om den har befogenhet att besluta. Inför vägstämman kan väglaget fråga efter en närmare beskrivning av tjänsterna och prislistan. I faktarutan nedan finns de olika tjänsterna beskrivna i korthet. Skogsvårdsföreningen erbjuder i detta skede enbart de administrativa tjänsterna. Det behövs fortsättningsvis en vägbestyrelse som sköter det praktiska underhållet.

ANDERS HJORTMAN

Skogsvårdsföreningens tjänster till väglag:

SVF Österbotten erbjuder följande administrativa tjänster till väglag:

- Utarbetande av vägenhetsfördelning.
- Tjänster i samband med vägstämmor
- Sänder kallelse per post
- Sekreteraruppdrag
- Fakturering av vägavgifter
- Göra upp bokslut

Din nya skog växer redan hos oss.

Mellanå Plant
Kristinestad • Dagsmark • (06) 229 2211
www.mellanaplant.fi

BYGG & RENOVERING - FRÅN GRUND TILL TAK

Vi är en bygg- och renoveringsfirma från Korsholm som utför mångsidiga arbeten åt både små och stora kunder.

Läs mer: timbergs.fi

- grundarbeten, tak, murning och nybyggen
- köks- och badrumsrenoveringar (VTT:s våtrumscertifikat)
- målning och tapetsering, kakelarbeten
- montering av inredningar
- VVS-arbeten
- cellulosaisolering som lösull och skiva
- även större projekt t.ex. industrier och radhus

TIMBERG
BYGG & RENOVERING

Hultvägen 180, 65630 Karperö
Ring 040 910 4166 eller 050 525 6673
dennis@timbergs.fi, www.timbergs.fi

Välkommen till oss!

TEAM NORR - Skogsvårdsinstruktörer

THOMAS ÅMAN
040 746 3528

Karleby, Nedervetil
(Öja, Skriko och Jolkka)

Kronoby
Kyrkvägen 4
68500 KRONOBY

TOM FINNILÄ
050 517 8918

Kronoby, Lepplax

Kronoby
Kyrkvägen 4
68500 KRONOBY

MARKUS STENBERG
0400 947 995

Terjärv, Nedervetil

Terjärv
Södra Terjärvvägen 9
68700 TERJÄRV

JOHNNY FAGERHOLM
040 736 4547

Teamledare
Larsmo, Jakobstad,
Pedersöre kby, Sundby,
Karby, Bennäs, Lövo, Forsby

Larsmo
Näsvägen 2 D
68560 EUGMO

TOM LUNDQVIST
0500 161 695

Purmo, Källby, Östensö,
Katternö, Lappfors,
Esse

Källby
Industrigatan 2,
68800 KÄLLBY

JOAKIM HOLMQVIST
0400 180 581

Nykarleby (Socklot,
Kyrkoby-Forsby, Markby,
Kovjoki). Pedersöre (Åvist,
Nederpurmo, Edsevö, Källby)

Nykarleby
Sollefteågatan 5
66900 NYKARLEBY

ANDERS RÅSTEDT
0400 260 239

Nykarleby (Harjux, Monå,
Hirvlax, Kantlax, Monäs,
Munsala, Pensala, Jussila,
Vexala och Ytterjeppo)

Nykarleby
Sollefteågatan 5
66900 NYKARLEBY

TEAM MELLAN - Skogsvårdsinstruktörer

HILDING SÖDERGÅRD
0500 560 418

Vörå
(förutom Norra Vörå)

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

GUY DJUPSJÖBACKA
050 553 1232

Oravais, Maxmo,
Norra Vörå

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

MATS LINNÉN
050 544 2703

Teamledare
Kvevlax, Petsmo, Hankmo,
Vassor, Voitby, Miekka, Stavers-
by, Karkmo, Höstves, Runsor,
Kråklund, Helsingby, Tölby,
Vikby, Pundars, Solf, Munsmo

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

MATIAS STORM
0500 272 910

Toby, Veikars, Martois,
Koskö, Karperö, Singsby,
Jungsund, Iskmo, Köklot,
Replot, Vallgrund, Björkö,
Gerby, Västervik

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

THOMAS JÄFS
050 526 2152

Yttermalax, Övermalax,
Sundom

Malax
Köpingsvägen 14
66100 MALAX

JOHAN SVEDSTRÖM
040 503 8321

Petalax, Bergö, Norra
Pörtom

Malax
Köpingsvägen 14
66100 MALAX

TEAM SYD - Skogsvårdsinstruktörer

JOHAN NYNÄS
0500 167 489

Korsnäs, Töjby, Träskböle

Korsnäs
Silverbergsvägen 23
66200 KORSNÄS

ANDERS KAIVO-OJA
040 544 1449

Södra Lappfjärd,
Dagsmark, Sideby,
Ömossa, Skäftung,
Härkmeri, Uttermossa

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

MIKAEL FRANZÉN
0500 628 702

Pörtom, Övermark

Närpes
Nybrovägen 13
64200 NÄRPES

KJELL HULDÉN
0400 669 245

Teamledare
Finby, Böle, Pjelas, Kaskö,
Tjock, Åback, Lälby, Norra
Lappfjärd

Närpes
Nybrovägen 13
64200 NÄRPES

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

VICTOR ÅSTRAND
040 143 8516

Yttermark, Bäckby, Näsby,
Kalax, Tjälax, Nämpnäs,
Norrnäs, Rangsbö

Närpes
Nybrovägen 13
64200 NÄRPES

e-post: fornamn.efternamn@svf.fi | hemsida: www.skogsvardsforeningen.fi

DRIVNINGSTJÄNST

SKOGSVÅRDSFÖRMAN PROJEKT

DANIEL JANSSON
040 507 4664
Karleby-Nykarleby

Källby
Industrigatan 2,
68800 KÄLLBY

DAN KULLMAN
050 591 0383
Vörå-Malax

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

JENS HELENELUND
0500 560 648
Korsnäs-Sideby

Närpes
Nybrovägen 13
64200 NÄRPES

JESSICA GRANKULL
040-197 7100
Korsnäs-Sideby

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

KIM BACK
050-403 9401

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

VÄGAR, DIKEN & GÖDSLING

KRISTIAN GÄDDNÄS
040 660 2042
Karleby-Nykarleby

Källby
Industrigatan 2,
68800 KÄLLBY

DAN KULLMAN
050 591 0383
Vörå

Vörå
Vöråvägen 12
66600 VÖRÅ

JOHN BERG
0400 561 343
Korsholm-Pörtom

Malax
Köpingsvägen 14
66100 MALAX

JAMI PIRTTIMÄKI
040 660 2440
Korsnäs-Sideby

Lappfjärd
Lappfjärdsvägen 729
64300 LAPPFJÄRD

LEDNING OCH KANSLI

JAN SLOTTE
050 544 2690
Verksamhetsledare

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

ANKI SVENN
040 823 2364
Kontorsföreståndare,
Fastighetsförmedlare
AFM

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

EIVOR SUNDQVIST
0400 194 901
Kanslist - skogsarbetare
och virkesutbetalningar

Källby
Industrigatan 2,
68800 KÄLLBY

STINA SABEL
040 670 8595
Kanslist - medlemsärenden

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

CHARLOTTA FRANTZ
0500 568 804
Fastighetsförmedlare AFM

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

ANDERS HJORTMAN
040 143 7290
Fältchef

Vasa
Företagaregatan 13
65380 VASA

HUVUDKONTOR VASA
BESÖK, FUTURA III,
2:a våningen
Företagaregatan 13,
65380 VASA
Tel. 010 581 8400
POST
PB 186, 65101 VASA

EXPERTTJÄNSTER

Skogsbruksplanering

- uppgörande av skogsbruksplan
- kartor, virkesvolym och avverkningsmöjligheter
- åtgärdsförslag på kort och lång sikt
- Silvanetti, skogsägarens tjänst på nätet

Värdering av skogsfastigheter

- värdering av och utlåtanden om skogsfastigheter
- granskning av och utlåtanden om skogsskador
- intyg och utlåtanden

Fastighetsförmedling, Ab Skogsfastigheter AFM

- förmedling av skogsfastigheter
- värdering
- uppgörande av överlåtelsehandlingar
- beskattningsberäkningar
- arvskiften

Skogsbeskattning

- skogsskattedeklaration
- mervärdesskattedeklaration
- skattefrågor i anknytning till virkeshandel
- andra skattefrågor

Rådgivning och utbildning

- utbildning och information i kursform
- personlig rådgivning

SKOGSVÅRDSTJÄNSTER

Skogsförnyelse

- planering, förverkligande och övervakning
- röjning, markberedning och gräsbekämpning
- val och anskaffning av odlingsmaterial
- sådd och plantering
- efterarbete

Vård av plant- och ungskog

- planering, förverkligande och övervakning
- granskning och rapportering

Vägar och diken

- planering och förverkligande

Förmedling av plantor, frön, bekämpningsmedel och dyligt

- kartläggning av behov
- förmedling av material

Gödsling

- planering och förverkligande
- arbetsredskap
- ansvar för förverkligandet

VIRKESHANDELSTJÄNSTER

Virkesförsäljningsplan

- utredning av avverknings- och försäljningsobjekt samt avgränsning i terrängen
- utredning av marknadsläget
- uppgörande av virkesförsäljningsplan
- uppgörande av anmälan om användning av skog
- uppskattning av virkesvolym och -priser
- definiering av, och kostnadsberäkningar för, efterarbete
- beaktande av mångbruk och nyckelbiotoper

Virkesaffär med fullmakt

- offertbegäran och jämförelse av offerter med beaktande av aptering och specialvirke
- uppdaterad prisuppföljning och prissättning av avverkningsobjekt
- granskning och uppföljning av affärsvillkor
- övervakning av virkesdrivning samt mätning
- överlåtelse av virke, underskrift av mätintyg

Drivningstjänst

- planering, övervakning och förverkligande vid virkesdrivning

Vilken slags skogsägare är Du?

Skogsvårdsföreningens medlemskår är skogsägare i olika åldrar och med olika målsättningar och syfte med sitt skogsinnehav. Gemensamt för dem är ändå att deras uppgift är att förvalta skog.

Skogsvårdsföreningens arbete är mångsidigt och personalen står till tjänst med rådgivning, konkreta åtgärdsförslag och utföranden till dem som önskar.

– En del av våra medlemmar har ärvt skog. De för skogsbruket vidare inom familjen. För en del kan skogen också kännas som belastning, medan andra investerar och binder kapital i skogen, börjar Thomas Åman.

Skogägande intresserar också dem som vill ha jakträtt och där kan i den del fall skogsägaren inte är intresserad av skogsbruket utan ser till areal för jakträttens skull.

Oavsett syfte är skog ett långsiktigt projekt

Det finns självverksamma skogsägare som kontinuerligt arbetar och får in-

komst ur skogen, det finns de som har ved som värmekälla och årligen röjer och avverkar för den skull och så finns det, som tidigare nämndes, skogsägare som fått skogen i arv. Därtill en grupp nya och erfarna skogsägare.

Oavsett skogsägarens syfte med skogen är det viktigt att den sköts om och att man ser skogen som ett långsiktigt projekt med hållbar utveckling och tillväxt.

– Ekonomin styr förstås. Och skogsägaren bestämmer. I de allra flesta fall är det så, säger Tom Finnilä. Även om vi ibland föreslår åtgärder där vi värnar om speciella naturvärden.

– Den som håller igång skogen med bra kombination av trädslag, med röjning och gallring och som hela tiden planerar för jämn tillväxt har på sikt en ekonomiskt välkött skog, fyller Åman i.

Olika aspekter att ta hänsyn till

Thomas Åman lyfter fram en aspekt, som inte har med ekonomi att göra, den att skogsägare som har skog intill

Skogsvårdsföreningens tjänster är mångsidiga och personalen betjänar olika slag av skogsägare. I ett samtal med skogsvårdsinstruktörerna Thomas Åman och Tom Finnilä vid områdeskontoret i Kronoby går vi närmare in på det här. Det finns även intresserade skogsägare som saknar intresse av att idka skogsbruk.

LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA AB

sitt egnahemshus och tomt behöver se till andra omständigheter än vanligt.

– Jag brukar inte föreslå kalavverking alldeles intill egnahemshuset. Om det är husägarens skog ber jag dem fundera på hur det vill ha det på tomt: skydd från norr, skydd från trafiken eller grannar eller öppna upp för eftermiddagsolen.

Skog har också stor betydelse för svamp- och bärplockare, björksavtappare, personer som söker sprängticka eller naturvårdare som exempel. Alle-

mansrätten tillåter oss att, med respekt och hänsyn, vistas i naturen.

Skogsvårdsinstruktörerna står till tjänst för medlemmarna.

– Tillsammans med skogsägaren diskuterar vi och tolkar deras uppfattning om hur de vill ha det i skogen tills vi kommer fram till bästa helhetsskötsel för att hålla igång tillväxten. Ofta besöker vi olika skiften med ägarna. Det är bra för vi kan tala i samma termer men om olika saker. Träffas man och ser på skogslägenheterna i praktiken undviker man missförstånd.

Hur påverkas ni av coronaläget?

Thomas Åman och Tom Finnilä följer nuvarande restriktioner och undviker att ta emot besök på kontoret. Det är det enda märkbara under deras arbetsdagar just nu. De har kontakt med skogsägare per telefon eller dator och gör fältbesök i skogen vid behov. De arbetar på som vanligt. Vid intervju tillfället är tid för att avsluta vinteravverkningar och få virket utkört innan menförestid på skogsbilvägarna. Planteringsäsongen är av allt att döma igång när den här tidningen utkommer.

– Vi tar del av medias indikationer på att byggande avtar till följd av coronapandemin. Det betyder i sin tur att sågmarknaden stagnerar som gör att slutavverkningarna minskar.

– Däremot torde massaved ha åtgång, inte minst för ökat behov av förpackningsmaterial åt näthandeln.

Vid skogsvårdsföreningens kontor i Kronoby ser man viss ökad aktivitet på grund av coronasituationen.

– En del skogsägare är permitterade och har tid att fundera på skogen. Man passar på att jobba i skogen nu. Och skogsarbetet fungerar bra – också i coronatider.

VÄGAR / DIKEN

SYD

Vägprojekt:

Österåvågen i Övermark: Projektet har beviljats Kemerastöd och grävmaskinsentreprenör har valts. Inom kort väljs grusenentreprenör och trummorna för grundförbättringen kommer att beställas. Själva arbetet utförs under sommaren.

Slätmossvägen i Tjälax: Vägen är till stor del färdig, mer grus kommer att köras på före överlåtelsen i sommar.

Flatberg Skogsväg i Ömossa m.fl.: Alla arbeten är gjorda, i vår korrigeras eventuella brister före sladdning och överlåtelse av vägen till väglaget.

Nedermoss skogsväg i Ömossa m.fl.: Alla arbeten är gjorda, i vår korrigeras eventuella brister före sladdning och överlåtelse av vägen till väglaget.

Saltjärv skogsväg (ny väg) i Tjälby: Vägförvaltning ansöks inom kort, vägområdet huggs upp i sommar och förhoppningsvis kan grundarbetet inledas senast sommaren 2021.

Vahlvägen i Lappfjärd: Entreprenör för arbetet väljs vecka 16 och inom kort beställs trummorna som ska användas till grundförbättringen. Planen är att arbetet

ska utföras inkommande sommar.

Vintermoss skogsväg i Uttermossa: Entreprenör för arbetet väljs vecka 16 och inom kort beställs trummorna som ska användas till grundförbättringen. Planen är att arbetet ska utföras inkommande sommar.

Dikesprojekt:

Waterloo dikesplan i Korsnäs: Hälften dikat, återstående diken har huggits upp i vinter och förhoppningsvis kan projektet avslutas ännu denna vår.

Björklid dikesplan i V-Yttermark: 61,5 km har rensats, vilket motsvarar 2/3 av projektet. Övriga diken rensas så snabbt som återstående dikeslinjer huggits upp.

Tjälax västra: 17 km dike har rensats, resten dikas då alla dikeslinjer har huggits.

Lagnan dikesplan i Pjälax: 50 km diken har rensats och de återstående blötaste partierna rensas senast vinter 2021.

Holmmossens dikesplan i Lappfjärd: ca 60 km dikat, under vintern har man lyckats hugga upp en del dikeslinjer, vilket möjliggör att dikningen troligtvis kan fortsätta under våren.

Nedermossens västra dikesplan i Ömossa m.fl.: Öppnandet av dikeslinjer pågår. P.g.a. den dåliga vintern är en stor del av dikeslinjerna öppnade, förhop-

pningsvis kan dikningen inledas inkommande vinter.

Nedermossens östra dikesplan i Ömossa m.fl.: Färdigt planerad, kartor på planerade diken har sänts till markägarna. Öppnande av dikeslinjer pågår.

Rusmossen i Tjälax: Upphuggning av dikeslinjer pågår. Finansieringsmöte kommer att kassa så fort det blir möjligt igen, så att stöd för dikningen sedan kan sökas.

Erlands dp.: Projektet har beviljats Kemerastöd och största delen av alla dikeslinjer är öppnade. Entreprenör för arbetet har valts, diken kommer att rensas våren-sommaren 2020.

Farm dikesplan: Alla diken är rensade, ännu kommer några trummor att bytas före projektet avslutas till sommaren.

Kalvlid dikesplan: Upphuggning av dikeslinjer pågår. Finansieringsmöte kommer att kallas så fort det blir möjligt igen, så att stöd för dikningen sedan kan sökas.

Norrskogens dikesplan: Största delen av berörda markägare har gett sin fullmakt för dikesprojektet och planeringen inleds i vår.

MELLAN

Vägprojekt:

Pundars skogsväg: Kvarvarande grusning sker sommaren 2020.

Högdal skogsväg i Norra Pörtom:

Kvarvarande grusning sker sommaren 2020.

Blommisgränd i Petalax: Ny väg, planering pågår.

Fronäsåddin i Övermark: Ny väg, planering pågår.

Norra Vörrå-Karvat skogsbilväg:

Fullmakterna samlas in och finansieringsansökan lämnas in till Skogscentralen. Väntar på förrättningen.

Herrholmsvägen: rundförbättringsprojekt avslutas under detta år. Slitlagret fattas ännu.

Lotlax-Kärklax skogsbilväg: Grundförbättringen fortsätter i sommar.

Dikesprojekt:

Mellanskiftet i Rimal/Helsingby: Blir antagligen färdiggrävd i vår.

Grovsjöfaret i Pörtom: Dikningen påbörjas i maj.

Narne norra i Malax: Planeringen torde bli klar i sommar.

Blemörsund i Replot: P.g.a. Natura vid utloppet bör miljöpåverkan kontrolleras och planeras mer.

Vörmossen dikesplan i Vörrå: Dikningen fortsätter i sommar.

Böte dikesplan: Endast en smärre dikesrensning återstår. Lite sprängning och rensning av slam ska också utföras.

VÄLKOMMEN till södra teamet Jessica!

Jessica Grankull från Kristinestad började arbeta som skogsvårdsförman inom södra teamet den 20 april 2020. Hon är miljöplanerare till utbildningen och bygger nu på sin kompetens med att studera till skogsbruksingenjör i huvudsak på distans.

TEXT: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA AB

Jessica Grankull intervjuas virtuellt några dagar före hon ska börja jobba åt Skogsvårdsföreningen Österbotten. Första arbetsdagen skulle hon på inskolning/introduktion till kontoret i Vasa.

Då Jessica inte är på fältet är hon i huvudsak vid områdeskontoret i Lappfjärd men kommer också ibland att vara anträffbar vid kontoret i Närpes.

– En av mina uppgifter är att göra upp arbetsprogram för föreningens skogsarbetare och för entreprenörer. Sköta fakturering och utbetalningar till berörda. Jag sköter även uppdatering av skogsdata och redovisningar för Kemera-stöd.

– Om våren är det också tid för skogsplantering och förnyelsearbe-

ten som ska administreras. Det blir aktuellt nu.

För hållbar utveckling

Med sig i bagaget har Jessica en yrkes-högskole-examen i hållbar utveckling med naturbruk som huvudämne. Nu studerar hon till skogsbruksingenjör på distans.

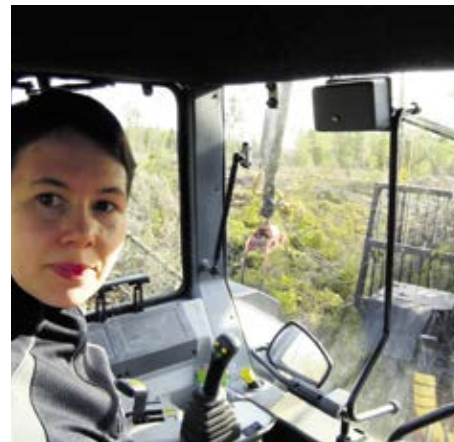
– Jag har arbetserfarenhet från ett företag, där det tillverkas värmebehandlat trä. Där har jag haft en del kontakt med sågverk.

Sedan länge har hennes stora intresse varit djur, natur, jakt och skog. Hon avlade jaktprov och fick jaktkortet när hon var aderton år.

– Jag tycker speciellt om jakt på älg

Jessica Grankull tillsammans med jakthunden vid namn Regina. När Jessica är ut på jakt rör hon sig främst i området Skaftung-Henriksdal inom Kristinestad.

Rislastning med skogstraktor och Jessica vid ratten.

och hjort, berättar hon. Hon intygar att på samma gång som man bedriver jakt får man vara med om fina naturupplevelser.

– Dessutom är viltkött en bra råvara att ta tillvara. Hållbar utveckling.

Ser till skogsägares och skogens bästa

Inom sitt arbete vid skogsvårdsföreningen vill hon vara skogsägare till hjälp i skogliga frågor, och arbeta utgående vad som är bäst för skogens tillväxt och ekonomi.

– Jag ser framemot arbetet. På måndag börjar det.

NORR

Vägprojekt:

Frassberget skogsväg i Ävist: Kompletteringsgrus och avslutas i år.

Båsibacka skogsväg i Edsevö: Kompletteringsgrus och avslutas i år.

Lakna-Saloforsvägen: Grusningen fortsätter i sommar.

Uddskata skogsväg i Karleby: Vägbyggnaden fortsätter i sommar med sladdning och grusning.

Fulesklubbvägen i Lappfors (Larsmo utskogar): Vägbyggnaden fortsätter med grusning i sommar.

Kettukivi skogsväg i Nedervetil: Grundförbättras 2020.

Kåtabacka skogsväg i Småbönders, Kronoby: Vägstämma hålls och grundförbättringsplanen inlämnas.

Jäknobacka skogsväg i Överesse: Grundförbättringen påbörjas 2020.

Kackurlamp skogsväg i Nedervetil: Ansökan om vägförrättning har inlämnats.

Kettusbacka skogsväg i Nedervetil: Planeringen fortsätter och ansökan om vägförrättning inlämnas.

Borrbacken skogsvägar i Päräs och Söderby, Kronoby: Planeringen fortsätter och ansökan om vägförrättning inlämnas.

Herrlodsvägen i Ytter- och Överbrätö, Kronoby: Vägplanen inlämnas och grundför-

bättringen påbörjas i sommar.

Rudträsk skogsväg i Larsmo: Vägplanen inlämnas och grundförbättringen påbörjas.

Storviksvägen i Markby, Nykarleby: Planeringen av eventuell grundförbättring fortsätter under 2020.

Dikesprojekt (större projekt):

Rödbacken iståndsättningsdikningsprojekt: Dikningen avslutas 2020.

Pålsmossen dikningsplan i Hopsala och Ytterbrätö, Kronoby: Dikningen inleds i sommar.

Iståndsättningsdikningsplaner som inlämnas för godkännande:

Gränlandi dikningsplan i Ytter- och Överesse byar

Bränno norra dikningsplan i Kållby by, Överpurmo

Palojärvbacken dikningsplan i Såka,

Karleby Furuholmen-Stormossen dikningsplan i Kaustar och Korplax, Karleby

Fingervantmossen dikningsplan i Nederpurmo

Storträskens dikningsplan i Kovjoki, Nykarleby, inlämnas för godkännande då linjerna är avverkade. Hedkärrsbacken dikningsplan i Forsby, Nykarleby, inlämnas för godkännande då linjerna är avverkade.

Är din väg i behov av förbättring/grundförbättring? Skogsvårdsföreningen erbjuder administrativa tjänster till väglagen och utför vägunderhåll.

Ta kontakt:

KARLEBY-NYKARLEBY

Kristian Gäddnäs, tel 040 660 2042,

e-post: kristian.gaddnas@svf.fi

VÖRÅ

Dan Kullman, tel 050 591 0383,

e-post: dan.kullman@svf.fi

VASA, KORSHOLM, MALAX, PÖRTOM

John Berg, tel 0400 561 343,

e-post: john.berg@svf.fi

NÄRPES, KRISTINESTAD, KASKÖ

Jami Pirttimäki, tel 040 660 2440,

e-post: jami.pirttimaki@svf.fi

Underhållet har varit minimalt en längre tid och bärigheten har försvunnit då vattnet inte rinner av vägen och gruset är nerkört. Åtgärder här vore: avverka/slyrj hela vägområdet, sladda vägen så att den är högst på mitten och grusa ordentligt. Detta kan vi stå till tjänst med, antingen då via Kemera-grundförbättring eller så via normalt underhåll.

Till flydda tider

återgår min tanke än så gärna

TEXT: KRISTIAN GÄDDNÄS

“Sommaren 2000 fick jag en möjlighet att delta i ett ganska unikt avverkningsuppdrag. Johnny Fagerholm på skogsvårdsföreningen hade, för en markägares räkning, hand om en gallring i Katternö utskogar, öster om Sexsjön i Purmo.

Vad var då speciellt med den gallringen? Den skulle långt genomföras under sommarmånaderna. För mig var det en ny erfarenhet med manuell avverkning under högsommaren och jag tvekade nog litet då Johnny i juni ringde och erbjöd mig att delta i avverkningen tillsammans med föreningens skogsarbetare Göran Storbacka och en annan entreprenör Olav Sandström, klasskamrat från Forstis i Ekenäs.

Några veckor senare körde jag ändå till Lövä varifrån vi samåkade till hygget. Nog blev det en annorlunda sommar och höst, 140 kilometer i bilen, tre liter vatten och fem tankar med Husqvarna dag efter dag. Enligt gammal praxis gallrade vi ett körstråk var, sida vid sida i några veckors tid. Senare blir det så att jag och Göran slutför avverkningen då Olav är upptagen med andra projekt.

Skogsskiftet var mer eller mindre orört och bestod till största delen av tall med uppkörda kronor. Vi högg både massa och energived. Avverkningen är på ackord och vi använder stamräknare där vi slår in massastammar trädslagsvis och flisvirke skilt. Ofta kommer det endast en eller två "klabbar" massaved och toppen blir sedan energived.

Naturligtvis skall antalet stammar jämföras efter dagens slut. Ofta blir det så att den som hade några stammar mindre den ena dagen följande dag skruvar upp tempot och går förbi. Efter en tid föreslår då Göran att det blir både lättare och rättvisare då vi räknar ihop det totala antalet och sedan delar jämt. Då behöver vi inte heller slita ihjäl oss, därefter talar vi alltid om att vi "hugger för bolaget".

Och slutligen, efter några månaders slit börjar gallringen på det första skiftet bli färdig. Hösten har redan börjat och vi sitter under presenningen och dricker kaffe. Då säger Göran: Vi skall nog komma tillbaka hit och gallra någon gång, men då har jag rollatorn med mig.

Och visst kommer vi tillbaka: Strax före julen 2019, nästan på dagen 19 år efter att vi avslutade gallringen på det andra skiftet ringer den nya markägaren Marcus Häggman och tipsar mig att han nu åter har inlett avverkning på skiftet vi gallrade och som han köpte 2004. Han ville visa oss hur skogen utvecklats.

Den 10 januari besöker Johnny och

Göran och Kristian på skiftet 20 år senare.

Johnny och Göran minns gamla goda tider.

Och visst kommer vi tillbaka: Strax före julen 2019, nästan på dagen 19 år efter att vi avslutade gallringen på det andra skiftet ringer den nya markägaren Marcus Häggman och tipsar mig att han nu åter har inlett avverkning på skiftet vi gallrade och som han köpte 2004. Han ville visa oss hur skogen utvecklats.

jag skogen tillsammans med Göran. Det blev inga flera gallringar för vår del och vi har därför varken motorsåg eller rollator med oss. Jag avslutade mitt skogsserviceföretag 2002 och tiden för manuell avverkning tog slut. Göran har varit pensionär några år, men det tunga arbetet i skogen sätter sina spår. Sedan januari 2015 är jag anställd på Skogsvårdsföreningen Österbotten där jag arbetar med skogsförbättring. Allt har sin tid konstaterar vi.

Men visst har skogen växt och producerat bra. År 2000 tog vi ut 225 m³ energived och över dubbla mängden massaved. Nu i vinter var gallringsutfallet större, fastän inte hela skiftet gallrades och utfallet av stock och småstock översteg 50 procent. Dessutom har skogsägaren också gallrat vissa delar tidigare. Vi ser mycket välskötta gallringsskogar och januarisolen kastar ett gyllene skimmer över trädens toppar.

Hur har då skogens betydelse förändrats under 20 år undrar jag. Då gallrade vi och iståndsatte skogen för ett dödsbos räkning. Skogsskiftet var också det första skiftet som Marcus Häggman köpte. Marcus är självverksam skogsägare och härefter också skogsbrukare på deltid. Han har både gallrat och gödslat skogen där de yngsta träden nu närmar sig 50 år och de äldsta 60 år.

Tänker vi 20 år framåt så är största delen av skogen slutavverkningsmogen. Vem rör sig i skogen då och hur ser den ut? Det vet vi inte, men aldrig förr har så mycket folk rört sig i Finlands skogar som den här vårvintern. Skogen har under coronatiden varit en tillflyktsort för många. Skogsägarna har verkligen förvaltat arvet från tidigare generationer väl. Skogen är nu på många sätt en tillgång för hela landets

Med barnen på utflykt till hygget en sommardag i augusti 2000.

Skogsägaren och skogsbrukaren Marcus Häggman utanför Skogsvårdsföreningens kontor i Källby.

befolkning. Tack vare välskötta skogsvägar, som inte heller skulle finnas utan ett aktivt skogsbruk under flera generationers tid får många nu njuta av skogens ro.

Vi hann diskutera mycket under vår eftermiddag i skogen den 20 januari 2020. Johnny konstaterar att de förse-nade röjningar, första gallringar som Skogsvårdsföreningen runt millenni-umskiftet ännu delvis gjorde manuellt idag producerar kvalitetsvirke. Vi mindes tider av brännande hetta, snö och slask. Men också fina stunder med kaffe och wienerbröd medan solen gick upp. Vem av oss som någon dag hade fyra stycken med sig lovade jag att inte berätta. Likaså må det vara osagt vem som tankade sågen mitt i för att hinna få några stammar mera.

Lönar det sig då att iståndsätta och gallra skog idag? Kanske vi istället

konstaterar, har vi råd att låta bli? Statligt stöd eller kernerastöd är fortfarande tillgängligt och alljämt lämnar det ett litet nettoresultat. Visst kan du ännu också göra en del arbeten själv, även med motorsåg, om du så önskar. Skogsvårdsföreningen erbjuder också duktiga entreprenörer som gör arbetet.

Slutligen kör vi tillbaka mot Lövä och parkerar på Görans gård. En julumorgon för snart 20 år sedan svängde jag in där första gången. Det blev starten för nästan två års kompanjonskap i skogen. Via den resan blev jag också både Pedersörebo och Löväbo. I skogen behövs både konstruktivt samarbete och målmedvetenhet. Skogsägande och skogsbruk är också samarbete mellan olika generationer och yrkesgrupper. Vi syns i skogen, där finns det rum.

Välkommen på service till Kronoby och Karleby!

MÄRKESERVICE på dessa:

- Filter och reservdelar till de flesta traktorer
- AC-service och reservdelar
- Effekt optimering av alla traktorer
- Diagnostik-utrustning & däckförsäljning

Jonas 050-548 9751
Juha 040-672 7517
www.bjorklunds.fi

Jeussbyvägen 39-42
68500 Kronoby
Kaffevägen
67600 Karleby

NEW HOLLAND CLAAS
CASE IH BKT
DEUTZ FAHR Kubota

MASKINSERVICE
BJÖRKLUNDS
KONSTIUTIO

100
1920 - 2020
esse elektro-kraft

NU HÅLLER
VI IGÅNG
VERKSAMHETEN
I SKOGEN!

VARFÖR SÄLJER DU
DINA BJÖRKAR SOM MASSAVED?

Öka din avkastning
genom att odla sprängticka istället.

Läs mer på nackrosarden.fi/ST

NÄCKROS
GÅRDEN

Anders H. förädlar skogens produkter på sin lediga dag.

Eivor jobbar på distans

En dag i skogen är ingen förlorad dag. Rågång på agendan för Kim.

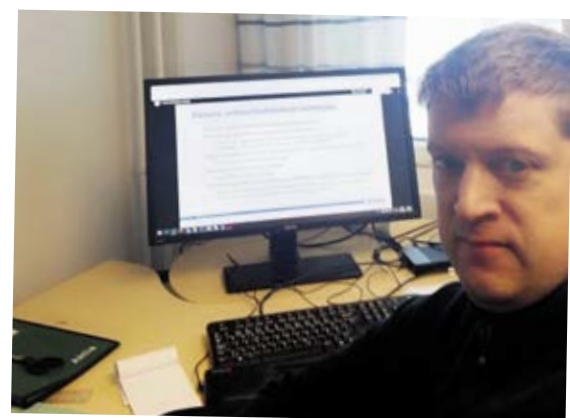
Anders R. bandar råar i Harjux med solen i ögonen.

MITT I VECKAN

Anki distansjobbar och tar ett varv runt huset på lunchpausen.

Vad gör vi på skogsvårdsföreningen hela dagarna, kanske ni undrar. För att ge er en bild av detta tog merparten av oss en selfie, där vi var just då, onsdagen 1 april kl 13.15. Så här kan det alltså se ut en dag mitt i veckan!

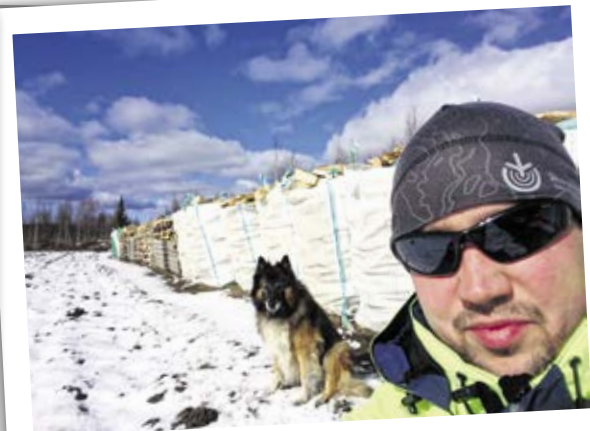
Jan har Skype-möte kring ICT-frågor på kontoret i Runsor.

Charlotta skriver köpebrevsutkast på kontoret i Runsor.

Guy ser över skogsvårdsarbeten med skogsägaren Mikael Österberg.

Jens har vintersemester och kapar ved med hunden Zack.

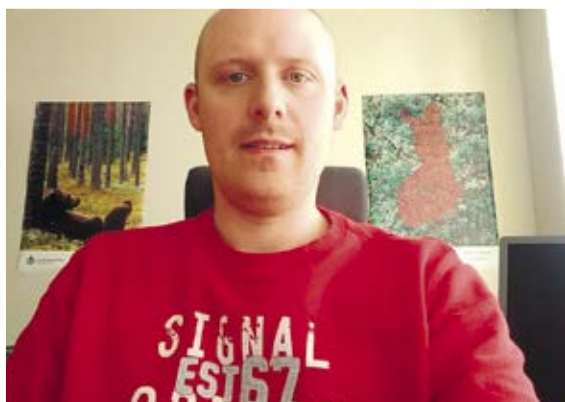
Daniel jobbar med virkeslikvider, entreprenörsfakturer och körordrar på kontoret i Källby.

Jami räknar vägenhetsfördelningar bakom låsta dörrar i Närpes.

Johan N. tar rast.

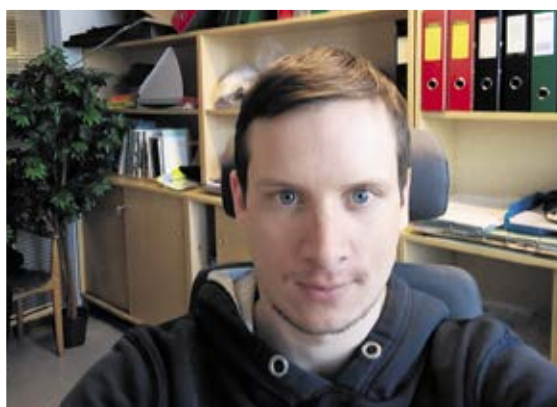
Johan S. är på kontoret i Malax och för in förmiddagens virkesmätningar i drivningsprogrammet.

Markus gör offert på gallring.

Växeln hallå hallå! säger Stina.

Matias fixar röjningsplan på kontoret i Runsor.

Tom L. diskuterar skogsdikningsprojekt och gallring med skogsägare Kristian Granqvist.

Johnny har inmätning av energitravar i Bennäs på agendan.

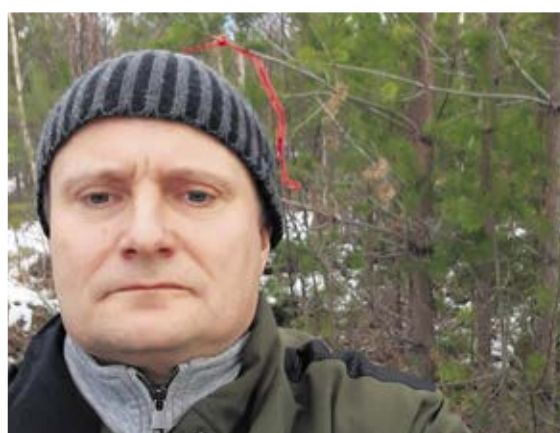
Mats travmäter energived med Stig Johansson i Solf.

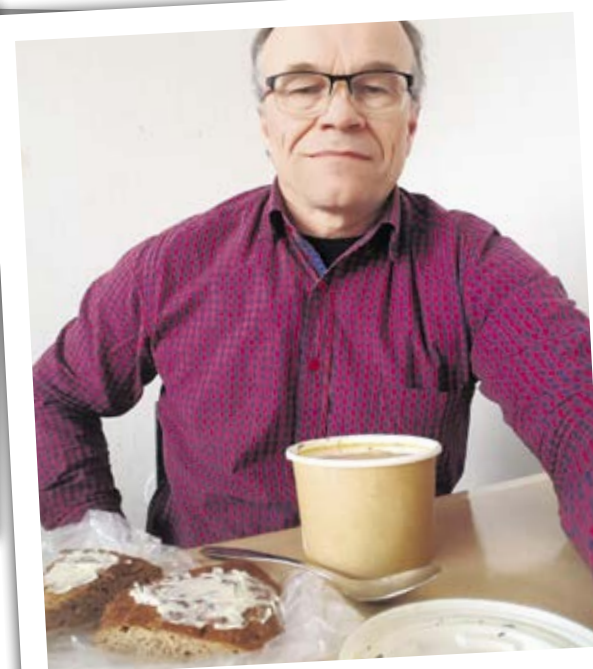
Victor granskar stormskador i Närpes.

Kristian färdigställer dikningsplan på kontoret i Källby.

Mikael bandar råar i Pörtom.

John äter medhavd lunch på kontoret.

Kjell skickar virke till Sverige.

Tom F. är till skogs och gör en virkesförsäljningsplan.

Nybliven pensionär

Theresia Ekman som jobbat på Skogscentralen har gått i pension. Här avtackas hon med lunch på restaurang Hejm och uppvaktas av Mats Linnsén från Skogsvårdsföreningen.

Vi tackar för gott samarbete och önskar Theresia en skön pensionärstid!

PRAKTIKANTER

Under perioden maj-september kommer Lucas Granlund att praktisera på norra teamet, med placeringsort Nykarleby. Jonas Ingves kommer under samma tid att vara stationerad på Malaxkontoret och praktisera på mellanteamet.

Skogsägarna nu även på Instagram!

Ni har väl märkt att ni numera kan följa oss även på Instagram? Ni hittar oss under namnet Skogsägarna Österbotten / skogsägarnaosterbotten. In och följ! Vi finns sedan tidigare även på Facebook, www.facebook.com/skogsagarna.

Kemera-stödet för askgödsling utvidgas

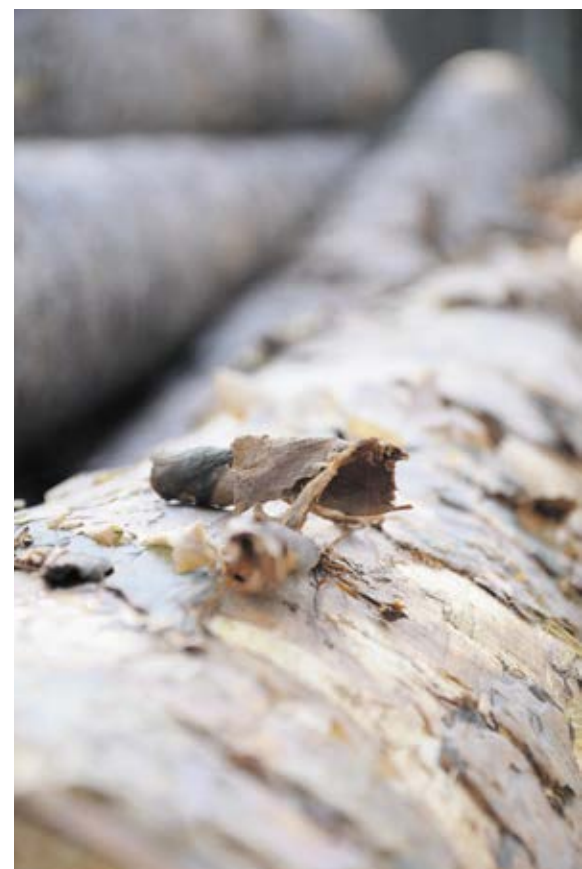
FOTO: LISBETH BÄCK/KUSTMEDIA AB

Kemera-stödet för askgödsling av skog utvidgas den 1 maj 2020. Från och med då kan Kemera-stöd beviljas till fler askgödslingar än tidigare, eftersom kravet på påvisad näringsobalans på torvmark slopas. Stöd för askgödsling söker man med Skogscentralens Kemera-blankett för vitaliseringsgödsling.

Från och med början av maj kan man få Kemera-stöd för askgödsling på torvmark utan att behöva påvisa tillväxtstörningar, färgfel i barren eller näringsbrist i beståndet. Ansökan görs med Skogscentralens Kemera-blankett för vitaliseringsgödsling. Stödet täcker 30 procent av de totala kostnaderna för gödslingen.

Man kan få stöd för askgödsling på torvmark som till bördigheten är minst lingontorvmo. På sådana växtplatser är det möjligt att förbättra beståndets tillväxt genom askgödsling, så därmed är objektet stöddugligt enligt den temporära Kemera-lagen.

Ändringarna i Kemera-lagen träder i kraft 1.5.2020 och berör ansökningar som kommit in till Skogscentralen efter 1.5. Ändringen i Kemera-stödkraven gäller endast askgödsling på torvmark. De andra bestämmelserna om askgödsling hålls oförändrade.

Skogsgödsling med statsstöd har förenklats

Askan från våra värmeverk förädlas och återförs till skogen som gödsel. Askgödslingen är ett bra sätt att rätta till näringsobalansen på torvmark. Askan sprids med helikopter eller som markspridning. Optimalt är att gödsla några år efter en gallring så att de utvalda träden får bättre möjlighet att utvecklas.

För att förbättra skogens tillväxt och därmed få skogen att binda mera koldioxid har det nu skett en ändring i reglerna kring askgödsling och det är betydligt enklare att få statsstöd för vitaliseringsgödsling på torvmark. Det behövs ingen barranalys. Kostnaden varierar beroende på transportsträckan och areal som skall spridas från ett och samma ställe men man kan räkna med något kring 500 €/ha. Då sprids 3 000 kg aska/ha. Stödet är 30 % av kostnaden.

Minimikraven för helikopterspridning är att det från en och samma lagringsplats kan spridas ca 10 ha inom en radie av 2 km. Man kunde tänka sig att det behövs stora skiften för detta men allt styrs av digital teknik så det går även bra att sprida på smala skiften med flera olika torvmarksfigurer. På samma gång går det också att tillväxtgödsla med kväve på momark. För det får man dock inget statsstöd.

Skogsvårdsföreningen planerar helikopterspridning på några områden i sommar. Är du intresserad så tag kontakt med Thomas Åman för området norr om Vasa och John Berg för området söder om Vasa omgående. Beställningen skall in de närmaste dagarna. Annars kan vi boka in din gödsling till nästa sommar.

ANDERS HJORTMAN

FÅ FAKTURAN DIREKT TILL NÄTBANKEN!

E-faktura är ett behändigt sätt att sköta betalningar, alla uppgifter finns automatiskt och det behövs bara ett par klickningar för att godkänna fakturan. Därtill så akriveras fakturorna i din nätbank.

Så här tar du i bruk nätfakturering (exempel Nordea nätbank – termerna varierar mellan olika bankgrupper):

1. Sök efter din senaste pappersfaktura från skogsvårdsföreningen och logga in på nätbanken.
2. Sök på fram E-fakturor på din nätbank och välj en ny fakturautställare.
3. Sök på Skogsvårdsföreningen Österbotten (om FO-nummer behövs är den 2207882-9). Som identifiering behövs ditt kundnummer som finns på den senaste fakturan. (kan också efterfrågas på members@svf.fi)
4. Framöver kommer alla fakturor, förutom medlemsavgiften från skogsvårdsföreningen direkt till din nätbank

Flitig leveranshuggare

Flitig leveranshuggare har huggit ca 300 m³ energivirke. Foto: Mats Linnén.

BARN OM SKOGEN

EDVARD 5 ÅR

Vad är det bästa med skogen?

Att man kan hitta häftiga pinnar.

Varför behöver vi skogen?

Så att vi kan ha fina träd och sånt.

Vad gör vi med träden från skogen?

Papper och hus.

KOLUMN

Tillbaka till rötterna

Vi lever i ovissa tider och sådant vi har tagit för givet är plötsligt inte längre självklart. Att kunna skicka barnen till skolan, att kunna besöka släkt och vänner – något så självklart att man i normala fall inte ens reflekterar över det – finns inte längre. Att resa är uteslutet, vi lever på undantag, bakom stängda gränser. Vi fördelar vår tid mellan distansstuderande barn, eget distansjobbade, att oroligt följa nyhetsrapporteringen om den eskalerande pandemin och att försöka undvika annat än nödvändig kontakt med omvärlden. Det är som att befinna sig i en sci fi-film, en dystopi.

När allt förändras, när framtiden är oviss, då är det åtminstone skönt att en sak består. Vår skog. Den står för det trygga, det stabila, när allt det andra krackelerar. Den är vårt andningshål. När vi inte kan bege oss någon annanstans, när folksamlingar är förbjudna och stormarknaden en potentiell smittohärd, då kan vi i alla fall "far ti skogs". När börserna stört dyker står skogen där den står, som en symbol för det trygga och stabila. Skogen är en trygg plats att vistas på, fjärran från alla bobbor, och den är en trygg investering på sikt. Skogen ger oss fritidssysselsättning, själsfrid, föda och levebröd. Vi kan röra oss fritt utan att riskera att stöta på en större folksamling, vi kan andas frisk luft utan mask och visir. Håller vi oss bara till skogen så klarar vi nog detta också. Den erbjuder karantän av bästa slag. Den är sannerligen vårt allra dyrbaraste, gröna guld.

När livet som vi känner det begränsas, när våra cirklar rubbas är vi tvungna att anpassa oss till det nya. Det är så vi överlever, vi människor. Vi hittar nya sätt. Gymmet har stängt, var ska jag nu träna? I skogen! Yogaklassen är inhiberad, var ska jag nu finna lugn? I skogen! Var ska barnen nu leka, när de inte kan hänga i lekparken med alla de andra? I skogen! Vad ska jag nu göra på fritiden, när jag inte kan åka till stan? Jobba i skogen!

Kanske för det onda också med sig något gott. Kanske får vi oss en tankeställare, kanske hittar vi tillbaka till det mest grundläggande. Tillbaka till rötterna, bokstavligen. Det är kanske så enkelt. Spring ut i skogen, hoppa över stubbar och stenar, lyft stockar, häng i grenar och du har det bästa funktionella styrkepass du kan tänka dig. Eller slå dig ner i den mjuka mossan, bekvämt tillbakalutad mot en skrovlig stam, slut ögonen, djupandas och lyssna till skogens stilla viskande – den bästa meditationen i världen. Namas-

te. Eller ta med dig barnen och en korg med något gott, bege er ut på en vandringsled eller bara rakt ut i grönskan och undersök allt ni hittar, klättra på stenar, lyssna på fåglarna. En fritidssysselsättning för hela familjen. Eller, förstås, ta med dig motorsågen eller röjsågen och bege dig ut en tidig morgon och förvandla ditt skifte till en inkomstkälla.

När tid plötsligt har frigjorts i och med inhiberandet av alla fritidsaktiviteter, resor och sammankomster har vi hemma hos oss faktiskt också faktiskt tagit itu med diverse skogsarbeten. Riset från monstergranarna som fälldes i höstas tas om hand (vi fick en imponerande påskbrasa i år), vi har påbörjat "vedatalko" inför kommande vinter och Fiskars-yxan går varm. Skogen ger oss meningsfull fritidssysselsättning, tillfredsställelse för kropp och själ när vi behöver det som allra mest.

Vi vet inte hur situationen är när denna tidning kommer ut. Har vi återfått något av vår forna vardag, eller har våra liv inskränkts ännu mer? Står hela samhället still, har alla affärer, restauranger, företag bommat igen? Skogen behöver inte bommas igen, skogen producerar, levererar och erbjuder en trygg arbetsmiljö, fastän allt runtomkring är kaos.

Så hör ni, låt oss ägna oss åt skogen i dessa bistra tider. Njut av allt den ger, utnyttja allt den ger. Håll igång skogsbruket, för din egen, för Finlands och för världens skull. Plantera, röj, gallra, sälj, köp. Vi måste ju trots allt se till att hela världen får wc-papper.

CHARLOTTA FRANTZ

Skog är hälsa!

Skogsbad och skogsterapi är relativt nya begrepp. Skogen som medicin, som ett sätt att nå bättre hälsa och välbefinnande, är det möjligt? Och grundar sig antagandet om skogens positiva effekt på hälsan på subjektiva upplevelser eller finns det vetenskapliga belägg för det hela?

TEXT: CHARLOTTA FRANTZ

För att ta reda på mera om detta begav jag mig en halvmulen och lite råkall dag i början av april till ett skogsparti Jakobstad för att träffa Ulrika Fellman. Hon driver företaget Kompassen, som erbjuder tjänster med välbefinnande och skogen i fokus. Ulrika är utbildad vildmarksguide och psykologisk coach och strävar efter att erbjuda tjänster som kombinerar dessa inriktningar; fysisk aktivitet, naturupplevelser och övningar för att uppnå psykiskt välbefinnande.

Ulrika erbjuder bl.a. något som kallas lyckovandringar, som egentligen är vad det låter; vandra och bli lycklig på samma gång. Vandring och naturupplevelser kombinerar med vetenskapligt beprövade övningar i positiv psykoterapi och miljöpsykologi. Det kan t.ex. vara samtalsövningar eller skrivövningar, för att upptäcka bra egenskaper hos sig själv och för att uttrycka tacksamhet mot någon person som betytt mycket för en. Genom bland annat närvaroövningar och att medvetet uppleva omgivningen drar man nytta av naturen positiva effekter på den mentala hälsan.

Naturnära terapiformer

Intresset för naturhälsa blir allt större och naturnära terapiformer utvecklas allt mer. Mellan Österbotten och Västerbotten finns t.ex. ett samarbete genom Nordic Nature Health Hub, där man funderar på hur man ska öka intresset för hur naturen används i olika branscher.

Utöver naturupplevelser med fokus på hälsa erbjuder Kompassen även renodlade friluftsupplevelser, guide-turer, kurser och föreläsningar. Vi konstaterar att allemansrätten nog är ett fantastiskt påfund, där vi vandrar stigen fram. Den frihet vi har att röra oss i skog och mark är verkligen en ynnest. Vandringsleder är tillgängliga för alla, och fler borde kanske inse nyttan av en tillgänglig natur som stöttar människors hälsa. Här kan det kanske finnas en viss konflikt mellan skogsägarnas intresse att få ekonomisk nytta av sin skog och nyttjarnas intresse av att få röra sig i orörd skog. Kunde man

överväga att inrätta något stöd åt markägare som väljer att lämna skog kring vandringsleder och andra frekvent besökta skogsområden orörda?

Vi kommer in på barn och unga, och hur man kan inspirera dem att vistas mer i naturen. Ulrika har flera bra idéer som hon gärna delar med sig av. Alla har olika intressen och friluftsliv är kanske inte för alla, men som förälder måste man kanske sätta vissa ramar, se till att alla åtminstone tar sig ut. Men sedan kan man låta barnen själva påverka vad de vill göra i naturen och var de vill vara. Man kan höja ribban, göra något mer utmanande, kanske göra naturvistelsen till ett äventyr? Man kan sova ute någon natt, paddla till en ö, laga mat i naturen om den unga kanske är intresserad av matlagning, geocacha, ordna en skattjakt, spela in en Tiktok-video i skogen... Det är bara fantasin som sätter gränser. Viktigt är dock att vi vuxna sätter ett bra exempel och visar vad naturen faktiskt kan erbjuda.

På vetenskaplig grund

Att det känns bra att vistas i naturen, att man känner sig på bättre humör efter en skogspromenad är det många som kan vittna om. Men finns det då vetenskaplig forskning som stöder dessa subjektiva upplevelser? Ja, det finns det, berättar Ulrika Fellman.

En svensk studie utförd i de tre största städerna i Sverige visade att människor som har kortare avstånd till grönområden upplever mindre stress. De som har 50 meter till närmsta grönområde vistas där dubbelt så ofta och nästan dubbelt så lång tid, jämfört med dem som har en kilometer till närmsta grönområde. Försökspersoner i studier som fått promenera i naturområden har blivit gladare, återhämtat sig snabbare, fått bättre koncentrationsförmåga och sänkt blodtryck jämfört med personer som har rört sig i tätort eller suttit inomhus. Redan efter 20-30 minuter i skogen kan man se de positiva effekterna. Skogen har således en avstressande funktion.

Enligt forskningen är en skog med högt hälsovärde artrik, rofylld och

Vandringsleder är tillgängliga för alla, och fler borde kanske inse nyttan av en tillgänglig natur som stöttar människors hälsa.

förmedlar en känsla av vildhet, rymd och kulturhistoria. Skogen bör vara gammal, ha höga träd och vara förhållandevis gles. För att få en positiv upplevelse av skogen krävs dock att man känner sig trygg. Därför är det viktigt att få en vana att vistas i naturen och att röra sig i naturen. Kunskap ger trygghet.

Den nordiska skogen som forskningsobjekt ur hälsosynpunkt är något relativt nytt, men det är trevligt att det faktiskt finns studier som stöder det många upplever: skogen ÄR hälsa. En kort promenad i skogsdungen bakom husknuten, en tur på en vandringsled eller bärplockning räcker långt, men om man söker man större utmaningar eller önskar fördjupa sig i det välbefinnande skogen ger, finns tjänster att utnyttja. Varför inte ta rätt riktning med Kompassen?

Kryssa med Skogsägaren /2020

Lös Skogsvårdsföreningens kryss, gjort av Rolf Söderback i Mariehamn. Bland alla som lämnat in den rätta lösningen senast den 15.06.2020, dras en vinnare. Skicka ifyllt kryss till: Skogsvårdsföreningen, PB 186, 65101 VASA. Vinnare i 1/2020 blev **Johan Lindgård i Pörtom**. Gratulationer till dig, vinsten har levererats med posten. Krysslösningen finns på hemsidan: www.svf.fi

Namn: _____

Adress: _____

Telefonnummer: _____

		BEHÖVS ?	BRO-DERA	SVENSK FÄRJ-LINE	BRÅDSKA TILL ENG. ALMA MATER	VASSFAR-KOST	RYSK FLOD	KILO-VOLT	DET HAR TVÅ PRICKAR	GAVS FÖRR I SKOLAN PÅ DA-BIL	SUS-NING	RADIE	SPA. BEST. ARTIKEL	RHS 2019	
		BEHÖVS IBLAND ?											FRA. BEST. ART. DAG		
		BLY KORT		SYRE ANDLIGA SÅNGER		PREP. HAR 12 STEG		NORPA		NIT & FISK BÖRJAN			HÅRT BLY FALL		
		HAR FÄRG-LAD NÄBB							ÄGIRS FRU FL. TV				STRÅ RAR		
		TRÄD-TID ?					AB I KÖGE VILL MÅNGA STARTA			TYP AV BASTU	ALLVAR-LIG LÖVTRÄD				
SES I BILD		TERRÄNGFORDON ELLER -MASKIN													
	S/S	MICHIGAN	"ÄRR"	HAN TOLKAR BIBELN	DESS FOLKGUNST VAR OCH ÄR STOR I VÄST	LYXÅK	NORD NOLLA	GUAM ENLIGT I PARIS	TRÄSK JOD				ODLINGS-BART	FARTYGG OLIKA SIFFOR	1000 KORT NY I KIEL
LIKNA DILL I DOMÄN			DRAG-DJUR BLOSS-TYP							AFRODITES SON ESS		ÄLDRE SKRIV-TECKEN			
		SLÅS DET OM					RHS 2019	FASCIS-TER POJKE				BREV-KURS-INSTITUT	ZGGR=SERIE-FIGUR	RIKT-NING	
AG I KÖLN		SKALD					FILIPPIN-ERNA	PITCAIRN KAN MAN LÄGGA PÅ		KVÄVEHALTIG ORG-ANISK FÖRENING MÅNFA			LÖPARE VITAMIN		
KASTA FRÖN		SPÄREN GER TID & DEKOLL-ETAGE					ANALOG REDERI FÖRR			2.P.PL. MERA	STAD I UK-RAINA DRYCKES-MÄTT			MED BA-& STYR-MANS-NAMN	
OSIS			TAS FRAM GUYANA						LILLA ARVODE		VÄGTYP I VÄG		VARV-TYP OCH		
LILLA	GICK VASA-STHLM TV-HASSE					VARIERAR FÖREMÅL				I E-MAIL	SLANG SURINAM	PÅ TYSK BIL	HOPP-HINDER AV ES-BJÖRN		
SPELADE JR I DALLAS			TABU UNGETYP				METER PÅ KINA-FLYG	MÅSTE DRICKA BOLL-SPEL						I TENNIS MED BREAK RÅD	
SJÖ I USA			PENNY I UK SNÖTYP	TON			FÖRKUNN-AS HÖGT FN I UK					DIMEN-SION RÄKNE-MÅSKIN			
VIKT			KUNG VARD. TVEK-SAMT	ELLER HUR KANAL I GIJTFORM			STAD I BELGIEN		BROTT	VÄRDS-HUS I UK	RING	FEM TIO	1/2 ABBA	HEDVIG CHARLOTTE SLALOM-ANDREAS	
DIMEN-SION	DEL AV HELT						FÖRSTÖR NATUREN KRAFT-IMPULS							MYCKET SÄLLSYNT	
I ADELS-NAMN		YNGRE JOULE		JUSTITIE-KANSLER TEMPEN			STARK-VIN SIBILANT	DEN ÄR GRÄNS PELARE		KORT URAN	DELSTAT ETTA		OLI OSLO MED		VITAMIN REGINA
RHS 2019															RHS 2019

Brist på bytesmaskiner!

VÖRÅ MASKIN o. TRAKTOR

Rejpelevägen 1, Vörå
06 384 4600
0440 366 675
www.voramaskin.fi

Junkkari och Farma kranar till specialpriser, de flesta modeller i lager.

Tekniskt försprång med **STIHL**

M-TRONIC styrsystem på både motor- och röjsågar. Ingen shoke och inga justeringar. Erbjs.

Stihl MS 241 CM motorsåg **599 €**
 • Volym 42,6 cm³ • 2,3 kW/3,1 hk • 4,5 kg
 Med förgasars- och handtagsvärme pris 699€

Magnesiumram, lång serviceintervall, utmärkt vibrationsdämpning och acceleration gör detta till dina drömsågar!

Stihl MS 261 CM **699 €**
 • Volym 50,2 cm³ • 3,0 kW • 4,9 kg
 Med förgasars- och handtagsvärme pris 799€

Stihl MS 201 CM **729 €**
 • Volym 35,2 cm³ • 1,8 kW • 3,9 kg
 Världens lättaste profssåg

De populära Stihl röjsågarna

Stihl FS 260 CE **699 €**

Stihl FS 410 CEMK **869 €**

Stihl FS 460 CEMK **979 €**

Stihl FS 490 CEMK **1079 €**
 Fråga efter erbjudande med X-TREEM sele!

Ultralätta motorsågar

Stihl MS 170 **199 €**
 • Volym 30 cm³ • 4,1 kg

Stihl MS 193 C-E **359 €**
 • Volym 30 cm³ • 3,6 kg

NYHET FÖR SKOGSBRUKET!
STIHL MSA 220 C-B BATTERISÅG
 – LIKA EFFEKTIV SOM VANLIG MOTORSÅG

FRÅGA OFFERT PÅ SÅG MED DUBBLA BATTERIER

Varför pruta på säkerhet eller kvalitet

Nya modeller!
 Arbeta säkert och användarvänligt med STIHL skyddsutrustning!
 Fråga efter paketpris.

Stihl MS 500i

• Volym 79,2 cm³ • 5 kW • 6,2 kg
VÄRLDENS FÖRSTA MOTORSÅG MED ELEKTRONISK BRÄNSLEINSPRUTNING
1490 €
 Erbjs. norm. 1749€
 STIHL-.404" RMHS MOTO-KEDJOR TILL ERBJ.PRIS

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO Tel. 06-318 2950
MARANDER 0500-364 688
 Cirkelvägen 15, Vasa • www.marander.fi • marander@maskin.netikka.fi

SKOGSFASTIGHETER TILL SALU

Anbud senast **15.5.2020**

Skogsmark, åkermark och tomtmark Malax, Övermalax

- >> Björkqvist 7:84, tomt med bondstuga och uthus, åkermark, skogsmark totalt 10,76 ha
- >> Björkstam 17:89, åkermark 1,7 ha
- >> Stenbjörk 17:58, skogsmark 2,9 ha, åkermark 1,4 ha
- >> Brännhaga 34:39, skogsmark 3,41 ha
- >> Verners 17:79, skogsmark 5,7 ha
- >> del av Sjömo 34:57, skogsmark ca 14,7 ha

Anbud senast **15.5.2020**. Tilläggsuppg. Berg 0400 561 343

Skogsmark Vörå, Rejpelt

- >> Langviken 7:27, 8,62 ha

Anbud senast **15.5.2020**. Tilläggsuppg. Södergård 0500 560 418

Anbud senast **22.5.2020**

Fastighet med byggrätt för fritidsbostad

Korsnäs, Harrström

- >> Utsten 2:67, 0,86 ha

Anbud senast **22.5.2020**.

Tilläggsuppg. Svenn 040 823 2364

Anbud inlämnas elektroniskt eller sänds till Skogsvårdsföreningen Österbotten, PB 186, 65101 VASA. Anbud ges som fast eurobelopp. Säljarna förbehåller sig rätten att godkänna eller förkasta givna anbud. Värderingar och ytterligare information på:

www.skogsfastigheter.fi e-post: skogsfastigheter@svf.fi

SKOGSVAKTEN

Registrera dig i skogsvakten, så får du automatiskt meddelande till din e-post då nya skogsfastigheter, tomter etc. kommer till försäljning på ditt område.

www.skogsfastigheter.fi

Ab Skogsfastigheter AFM

Ab Skogsfastigheter AFM • skogsfastigheter@svf.fi • 0500 568 804 • 040 823 2364

Skogsägarna ÖSTERBOTTEN

UPPGRADERA DIN VARDAG

VID INBYTE AV DIN GAMLA GRÄSKLIPPARE TILL EN NY AUTOMOWER* X-LINE FÅR DU RABATT PÅ

500 €

Husqvarna Automower® X-serien

115iL trimmerkit

Lätt och bekväm batteridrivna grästrimmer.

PAKETPRIS 249 €

REK. ORD. PRIS 299 €
 Inkluderar BLi10 batteri och QC80 laddare.

BÄST-I-TEST PRICERUNNER 2018-2020

husqvarna.fi-se

KÖP NU BETALA SENARE

Rider 213C

Effektiv och smidig rider med 94 cm bioklippaggregat

Automatväxellåda och Briggs&Stratton motor

3.299 €

SH 4.199 €

535iFR · batteriröjsåg

Robust och högeffektiv batteridrivna röjsåg anpassad för användning i gräs, sly och mindre skogsvegetation. Välbalanserad och med låg vikt.

999 €

NYHET

I priset ingår följande:
 Trimmerhuvud T35
 Sele Duo Balance 55
 Gräsklinga 3-tandad
 Röklinga Scarlett

Resurs Bank

ERIKSSONS

Industrivägen 1, Jakobstad
 06-789 8570, www.erikssons.fi

MASKINSERVICE SÖDERMAN

Tegelbruksvägen 7, Närpes
 06 224 1020, Fax 224 1916